

د گل پاچا الفت خبري

د الفت خبری

Ketabton.com

مهتم: دوكتور عبدالرحمن، الفت

غربي آلاء

ليکونکر: دوكتور مير ابرار کمال

د زمري مياشت ۱۳۶۷ هجري شمسي کال

فهرست

1	دِ الْفَتِ خَبَرِ
1	د حق رڼا
3	پروردگارَه! پروردگارَه!
5	خير البشرَه! خير البشرَه!
9	رحمة العلمين
10	د حج الهام
14	د زړه مضمون
15	د كربلا الهام
23	سترگه د سبا ږمه
24	قهرمانه پيغله
25	پير
26	ملی حماسه
27	وطنه
32	گل پرسته
33	تلوسه
35	مړی ژوندی
36	د مور مينه
37	موري!
40	قدر او مقدار
42	صاحب
43	سبک نظر
44	مساوات
46	ماښجن
48	نن او پرون
48	د زړه دنيا
49	څه کيږو؟
50	سياست
51	سرنوشت

52.....	بی جلبه زور
53.....	ملی شوری ۱۳ دوره
54.....	د خان مهربانی
56.....	پالیسي
58.....	زه او دي
59.....	ترقي او تمدن
61.....	څه جوړیږي؟
63.....	بي چله اوناچله
63.....	رڼا
64.....	قبيله پرستی
66.....	د شوری فضا ۱۳ دوره
68.....	په چاپسي څی؟
69.....	نه گورم
70.....	دروغ او رښتیا
71.....	د درگاه سپي
74.....	زندګان
77.....	د محیط تاثیر
78.....	د دهقان درس
80.....	چا څه راوړه او چا څه
82.....	په ښکلا مين
83.....	څلوريځی
84.....	څلوريځی
114.....	لغمانی
129.....	که پيداشي
130.....	په داسې حال کښی
131.....	ښځه
134.....	دلیر او ستمګر
135.....	په غلا غلا کتل
136.....	د ميني او ښکلا نجوی
137.....	د ژوند مرثیه
138.....	زړه او ضمير

138.....	زر
139.....	د ژوند د ستور
140.....	د عشق جنون
142.....	حسن او نظر
143.....	اولوالالبصار
148.....	خبرنه و
149.....	اقتدار
151.....	مزدوری سترگی
152.....	ملی قدرت
153.....	محمّد(ص)
157.....	پا که مینه
158.....	رسم رواج
161.....	بابا
161.....	ښامار
163.....	د غریب گیلی
165.....	حاضر جوابي
166.....	څوک څه پوهیږی؟
167.....	د محمد(ص) تعلیم
168.....	د محمد(ص) عرفان
170.....	د اسلام آغاز او انجام
173.....	په خان مینه!
175.....	محیط او انسان
176.....	عمل او عکس العمل
177.....	سوتي
178.....	خپل او پردي
180.....	د شاعر ترنم
181.....	امیدونه راژوندی کړه
182.....	د عصر دلبره!
182.....	جوى انقلاب
184.....	نوی گل
185.....	آزادي

186.....خیلواکی

188.....زما وصیت

بسم الله الرحمن الرحيم

د الفت خبرې

د زړه خبرې د الفت خبرې د عقل او فکر د حیرت خبرې
د محبت له حرارت نه پیدا د وینې احساس د بصیرت خبرې
د حق رڼا د روح نجوالي د عشق نغمه د معرفت خبرې
راغلی دنیا ته د الهام له لارې د لوړ او بشکلی حقیقت خبرې
د کار خبرې د الفت کاردې هروخت په کاردې د الفت خبرې

د حق رڼا

له وهم وڅه یاله! او د عقل تصور نه بهر
چیرته چې نه رسیږی هیڅکله د علم نظر
له دې عالمه ماوراء زمان مکان نه جلا
تولو رنگونو صورتونو کم و کیف نه سوا
د حق رڼا کړی تجلی چې یې ایمان ویني
عقل پوه نه دي چې یې څنگه په څه شان ویني
خدایه! تانښي پيژندي زمونږ قلیل علم
دایه علت، معلول ولاړ زمونږ علیل علم

رانده پوهیږی چه لمر شته دي مگر لمر نه ویني
 سحر له خوبه راپاڅیږی خوشحرنه ویني
 گونگ شونډی ویني چه خوځیږی خو خبره ناوری
 کانه ته یو څه ووايو او هغه بل څه اوري
 دغســی مونږ هم د ږندوکنو په لاریو روان
 مـونږ له مکانه وتي نشو اوته یې لامکان
 بښاپیرک کله دغه د لمر خپله رڼا کښي ویني
 د لمر رڼا بس د سپوږمۍ په تجلا کښی ویني
 مونږ به لاڅه یو زمونږ علم اویقین به څه وي
 یوه ماشوم نه د بلوغ په باب تخمین په څه وي
 نور وکښی وینو هغه څه چه یې په ځان کښی وینو
 د خپل غلط قیاس عکسونه په جهان کښی وینو
 په آینه کښی ماشومان تصویر دځان گوری
 کوي باور چه واقعي نور ماشومان گوري
 ډیر مجهولات شته چه انسان لاپیژندلی نه دي
 د غیب پردو کښی ډیر څه پټ دي چا لیدلی دي
 ډیر څه مو ومنل هـغه وروسته غلط وختل
 ډیر څه مورد کړه چه نن علم او حکمت ومنل
 زمونږ مننه زمونږ رد زمونږ انکار غلط
 څه اعاـتبار لری زمونږه اعتبار غلط

ستا معـــــــــرفت ته د بشر عقل رسيړی کله
 دانســـــــــانی فکر لباس په تاجوړيړی کله
 اهل عـــــــــرفان په تضرع ((ماعرفناک)) وایی
 مونږ هغه حمد کله ویلی شو چه تاته بنیایی

پروردگار ه!

پیدا دي کړه پـــــــــسونه هم لیوان پروردگار ه
 د بنوبدو خـــــــــالقه! هم رحيم اوقهارره
 پسونه شکرکاری چه گیاه دي کـــــــــره زرغونه
 لیوان دي ثنا وایی چه پیدا دي کـــــــــره پسونه
 خیالی زرکه دي ستایی چه احسن الخالقین یی
 صیاد، باز اوبابنه وایی چه خیرالرازمین یی
 یزید شکر گـــــــــزاردي چه فاتح د کربلا دي
 حسین کوي دپـــــــــرفخر چه سیدالشهدا دي
 شاهان دي کړه سرلـــــــــوری د دولت په تخت و تاج
 شاهي تاج نه دي تیـــــــــبنته کړه ادهم لره معراج
 گوډوایی شکر خدایه چه دوه سترگی غرومه
 روند وایی ډیره بڼه ده چه نادودي نه وینمه
 گونگی د حال په ژبـــــــــه شکر شکر کښی دا وایی

گونگ بڼه يم چه دروغ نه وایم غیبت نه راته بڼایی
 په هر حال دې راضي ی——ولرو صبر د ایوب
 قصه مو هیږه نه ده د ی——وسف اود یعقوب
 یومیاشي بل هاتی کړی خُینی لوی خُینی واره
 لویان دې کړه خوړونکی او واره ورته خواړه
 په نس کښی د ماهی ژوندی ساتلي شی انسان
 چه ته یی ساتي ربه! نه غرقیری په طوفان
 د تیغ خوله دې کړه بڼده په مری د اسمعیل
 په سره اور د نمرود کښی دې ساتلی دی خلیل
 هاتی په زمکه پری——ووت ابابیل چه په هوا شو
 مشکله نه ده تاته د ش——داد وژل په میاشو
 قادره! ذوالجلاله! ی——ی فعال ما یرید
 که ستا اراده نه وای خ——ه کولی شو یزید
 بی ستاله ارادې نه هی——خوک نشی کولای
 نه خوک شی بڼه کیدلی اونه خوک بد شی بدیدلی
 بلبل دې نغمه خــوان گل وگلزار باندی شیدا کړ
 کارغه دې د بدب——وی مردار خوړلوته پیدا کړ
 د شاتو په مچيو ج——وړوې خواړه عسل
 د مار لرم په نیش کښی ل——ری زهر د اجل

در دونه ستا له خو وادي دواگاني ستاله خوا
 شيطان دي پيدا کړي د آدم ته لاپخوا
 خوک نشي پوهي دلي ستا کړوپه حکمتونو
 موسي لا خبر نه و ستا د خضر په کارونو
 قاصر او مقصر دي خو دايه علم د بشر
 د غيب پر دوکبنی پست کله ليدلي شي نظر
 ترڅو علم محدود وي په زمان او په مکان
 بعيد به وي امکان پيژندل دلا مکان

خير البشره!

رحمة اللعلل مين خير البشره!
 دکامل انسانيت اصلي مظهره
 ته نه وي په جهان کبني رڼا نه وه
 د ادراک او شعور سترگوبينا نه وه
 تاکړه ورکله هغه توره تر برمي
 چه نه لمر شوه ورکولی نه سپورمي
 سري توب ورساوه تاسا تر معراج
 فرعون دي کړه را کوزه له تخت و تاجه

فقيران او حقيران دې عـزیزان کړه
 سرکشان دې پخپل ځان پورې حیرام کړه
 انساني کرامت تـاـراور انسان ته
 بشري وروري دې راوړلـه جهان ته
 په عالم کښنـی دې پیدا نوی نظر کړ
 چه قادر دې په لـیـدو د خیر وشر کړ
 جوړ دې کرله ملتـونو یو ملت
 د توحـیـد د کلیمې په برکت
 د خدای کور کښنـی دې پرینشودل بتان
 مشرکان دې کړه د یو خدای بندگان
 د سړیو جـوړول دې لوی هنر و
 که نه ! یونـوم د بوجهل او عمر و
 ډیر بې لاری دې روان په سمه لار کړه
 ناپوهان دې پوه په حق دمور اوپلار کړه
 د یتیم د اوبښکوقـدر د سره و
 د پیرزونظر دې تـلـل په بیچاره و
 انساني حقوق دې ښځو لره ورکړه
 د عزت ټیکری دې کونډو ته په سر کړه
 عدالت دې د تقوا جز و بـاله
 مساوات دې پـه عمل کښنـی وپاله

که مسجد دې جوراوه که خندوقونه
 کره دې نوروسره سم مشکل کارونه
 غزاگانو کښی له هرچانه صابر وي
 په جهاد کښی په شخصاً خپله حاضروي
 مشکلاتوکـــــــښی له هر چا مستقیم
 خدای درکړی لوی دولت خلق عظیم
 مړوی که څوک یوازی تش نسونه
 تامری کړي وری سترگی وری زړونه
 موالی دې کـــړه سرلوری په ایمان
 د خپل کـــورسړی دې وباله سلمان
 زید غلام و په قـــریشودې افسر کړ
 د ده خوی دې اســـامه لامتعبر کړ
 په هغه لښکر دې کړلو قوماندان
 چه عمر او ابـــوبکر ئی وسپاهیان
 نه پیدا په اسامه کـــښی شو غرور
 نه اخلاص کښی د عمر راغی قصور
 ابـــوبکر خلیفه د خپل زمان
 په جلب داسامه کښی شـــوروان
 دینه لـــویه معجزه نشته ده بله

خـوده پټه لــــه نظره د غافله
 تـاـبـدـل کـــــــړه معيارونه هدفونه
 لوړدې کړه له ټيټي سطحې نظرونه
 ډير و خلکو تـــــــه بښلي تا غنا ده
 لوی بخشش دې له غنا ن استغنا ده
 دا دنيا وه ستا اصحابو ته حقيره
 پادشاهي به خاړيده ستا له فقيره
 تا دواکـــــــړه د بشر زاړه دردونه
 وردې کړه د خير احسان عفوی درسونه
 پوه دی کړلو په خوړلو د خپل قهر
 په ظاهره کښی که تريخ دی لکه زهر
 قهرمونږخوري که یی مونږنشوخورلی
 عفوه هغه کـــــــړی چه قهرشي زغملی
 احسان نشي کړی چه قهرپری غالب وی
 قهرجن سړی د خاـن کله صاحب وي
 تا صاحب کـــــــړمسلمان د ښه تهذيب
 مؤاب دي کـــــــړ په احسن التاديب
 جوړ دي نکـــــــړله مسلمه تش عابد
 ورنه جـــــــوړ دی کړ قايد او مجاهد

څوک دی نکره استعمال لکه دواب
 پیروان دی خپل بللی دی اصحاب
 له صاحبه نه ښه خطاب نشته هرگوره
 راشه! پیر مرید ددې زمانې گوره
 مسلمان اوس د پیرانو بندگی کړی
 لا یونیم ځانته نسبت د پیر د سپي کړي
 ډیر افسوس دی نن په حال د مسلمان
 څومره ټیټه مرتبه شوه د ایمان
 چیرته هغه مسلمان او چیرته دا
 چه یزید یی شو — امام او مقتدا

رب العلمين دې رحمه العلماءين گڼي
نلری ثانی چه دې خاتم النبیین گڼي
دیر خلک دې وایستل تیارونه دریا لورته
ستا لاس کښی رڼا مسلمانان نورالیقین گڼي
ته په مومنانو مهربانه له هرچانه وی

ځکه دې زوف رحيم ارحم الراحمين گڼي
 ستا خلق عظيم خوپه قران کښی خدای ستايلي دی
 نور خلک لاڅه چـه مشرکان دې هم امين گڼي
 ډير دې له دوزخه گـرزولی د جنت لورته
 بنایي درسره چـه دې شفیع المذبین گڼي
 تا مسلمه پـه بعث بعدالموت باندی مومن کړلو
 نه مـري مومنان آب حیات د اسلام دی گڼي
 غیب تـه دې نظر متوجه د مومنانو کړ
 ځکه حیوانی نظر سطحی اوظاهر بین گڼي
 دې دنیا نـه ښه د بله دنیا ځان ته مومن لری
 هلته مومن هرڅه لري کله ځان مسکین گڼي
 بارد دنیا هرڅومره کـه سپک وي څه پروالري
 تله د عمل یی کـه درنه وی ځان سنگین گڼي
 ستا منیه مې بس ده چه له ځان سره یي خدای ته وړد
 ستا رضا الفـته رضا د رب العلمین گڼي

دواب -- حیوان

عما مه -- لنگوتی

د حج الهام

مختلف او مخالف بیل بیل قومونه

چه تری د ————— چ د پاره احرامونه
 له قومی لباسه ه ————— ر سړی بهرشي
 د هرچا په تن ی ————— ولنگ اویوڅادرشي
 کلتوري اخ ————— تلاف لار شی له نظره
 شاهي تاج شاهي خولی لویږی له سره
 نه چلتارد چا ————— په سر نه عمامه وي
 د افغان عرب اوترک یوه جامه وي
 تورسپین عرب عجم سره یوشان شی
 د واحد ملت مفهوم ډیر ښه عیان شي
 ځی طواف ته ټول په گډه د خدای کورته
 بیا په گډه ش ————— ی روان د صفا لورته
 گډه سعيه ک ————— وي هغه او که داوي
 په ی ————— وه لاره روان شاه و گداوي
 د هرچا ځ ————— اي شي مقام د ابراهيم
 دهرځ ————— اي مسلمانان پکښی سهیم
 په یوه ژبه ه ————— ریووائی لبيک
 هریوبل ته وائی ال ————— سلام علیک
 واره وائی ل ————— الاله الاالله
 واره بولی محمد رسول الله

واره یوپه کلمه دي د توحيد
 په وحدت کښی ئی نه شک شته نه تردید
 هدف یود مسلـــــــــــــــــمینو د جهان دي
 چه په کانو ئی هر څوک ولي شیطان دي
 په رښتیا چه یـــــــــوامت او یو ملت دی
 محمد او ابراهیم تـــــــــــــــــه ئی بیعت دي
 ټول والاړ یـــــــــوي قبلي یوه محبوب ته
 که ئی مخ وی شرق و غرب شمال جنوب ته
 یوجهت دي څـــــــــــــــــلور واره جهتونه
 په هر لوري یـــــــــو شی وینی نظرونه
 د شرقي او غـــــــــــــــــربي قبله یوه ده
 پتنگان له هـــــــــــــــــري خواډیوه یوه ده
 نه شقاق شـــــــــــــــــته نه نفاق نه اختلاف
 معصوم دي د نـــــــــــــــــراو بنځی ایتلاف
 لا رفت لا فـــــــــــــــــسوق لا جدال
 د حاجي او حاجي دي وصف الحال
 هیڅوک نه دی بی احرامه ټول محرم
 مخ دي لوڅ څـــــــــکه چه نشته نا محرم
 ډیرلوی درس دي د اسلام حج او عمره

که شعور فک — ر و نظروى چا سره
 سم شعور پي — د اکړه مشعر الحرام ته
 د زړه سترگى غ — وړه باب السلام ته
 زمزم راز د ي — و مشرب دى د اسلام
 د خليل او محمد خي — ر الانام
 په حجر اس — و د بږده د سترگوتور
 په سواد دمع — ر فت د خداى د کور
 خاوندان د جواه — ر و او الماس
 کړى دې کاني ته سرتيټ په التماس
 خاتمه د حج اي — ثار او قرباني ده
 مال بنندل نفس خوارول مسلماني ده
 صفا رمز د شع — ا يرودى هرگوره
 په ظاهر نظر م — وړه منا مه گوره
 حرکت سعيه د حج صحيح دستور دي
 معرفت د عرفات اصلى منظور دي
 هلته هر ژوى ل — ه زيانه په امان دي
 کان امن — ا د دې مقام احسان دي
 لا ضرر لا اض — رار فى الاسلام
 د اسلام تع — ليم دى دا نه تش سلام

حاجی مه وړه جای نماز تسبی سوغات

دی د ورلــــو الهامونه حسنات

پس له حجه دي که ښه شوه کره اوړه

په رښتیا دی بیت الله نه څه ودوره

د زړه مضمون

اندېښنې مې چه په زړه کې لکه لال په جگر خون شي
پس له پيرو زړه چا ودونو د رنگين شعر مضمون شي
زړه ته نورڅه پاتې نه دی ټول په شعر اوبه شوی
د شاعر زړگي چه شين شي د ادب گلان زرغون شي
هنر غواړي زړه چا ودونه او د زړه په وينو پايي
د غوتې د زړه مضمون خود لوستو په زړه چاودون شي
طوفانوته دی پټ شوی د قلم هره قطره کی
د اشعارو بحر گوره سترگو رو د ته جيحون شي
شخصيت ورو ورو لوييږي خلک پيروروسته پوهيږي
دا دنن ورځی شاعر به پس له مرگه افلا طون شي

د کربلا الہام

کله کله توره شپه کی فضا ډیره ظلمانی شی
 بحرانی مهیب حالت وی هوا ډیره طوفانی شی
 توری وریخی راخپری شی پکی ورک شی اسمانونه
 آیتونه راوریږی خطرناک شی بارانونه
 سیلابونه راوان شی سړاومال وی په خطرکښی
 اضطراب وحشت اوډاروی زړه کی سترگوکی په سرکی
 سیاسی فضا شی خړه تندریشه او مهیبه
 پارحاکم فکر محکوم وی ژوند بی خونده بد نصیبیه
 ابوالهول یزید پیدا شی چه د خلکو باسی زړونه
 ورسره په کربلا کی یو بلا مصیبتونه
 هیبتونه دهشتونه مسلط وی په هر چا
 هر سړی وی ورخطا چه مهیبه وی بلا
 هره خواوی تورتمونه عقل فکرویی حیران
 چاره ورکه وی هر چاته بیچاره ښکاره شی ځان
 نشاط نه وی په حیات کی د خندا قحطی گرانی وی
 عذابونه عتابونه فشارونه مځانی وی
 مایوسی پریشانی وی خوښی نه وی په عالم کی
 بلبلان باغ کی کړیږی وی اورونه په شبنم کی
 د غضب حکمرانی وی خوله خندا ته نه جوړیږی

هر ساعت یی قیامت وی هـــــــــریوزره کی پت ژیری
 هیخوک هیخ نشی ویلی جـــــــــرت سلب شی له هرچانه
 جهان هرچاباندی تنگ شـــــــــی له هرلوری هری خوانه
 داسی پیربد بد حالـــــــــــــــــتونه په انسان باندی راغلی
 زلزلی او طـــــــــوفانونه پـــــــــــــــــه جهان باندی راغلی
 په همداسی سخت ساعت کی پیـــــــــداشوی لوی کسان دی
 چه خان نه سپاری طوفانوته اوســـــــــپیری په طوفان
 د طوفان په سر نوح کـــــــــینود د بشر د بقا پند
 د تدبیر عزم په مخکی طـــــــــوفان کله گزری خند
 که هرخومره لوی طوفان وی عـــــــــمرئی لنډ لکه ظالم وی
 د نوح عمرئی نصیب شی چه طوفان باندی حاکم وی
 خاوندان د ارادوتل په جرئت مومی نجات
 له خطر سره جنگونه حقیقت دی د حیات
 نمرودان سوزوی اور کی که د عصر ابراهیم
 حق پا لونکو ته نه بنـــــــــایی چه باطل ته شی تسلیم
 که یزدنوم په کربلا کی ظالم کړی له حده تیر
 شهامت به د حسین خوک ترقیـــــــــامته نکړی هیر
 یزیدنوم د ایستبداد دی د سمبول په حیث جهان ته
 حـــــــــسین د یراعلی مثال دی د ایمان اهل ایمان ته
 ظالمان د یوی کور دی که عرب وی که عجم

وی ابولؤلؤ که شمر که رحمان ابن ملجم
یوظالم دی چه یونوم او بل نوم مسمی شی
سکندروی بیا چنگیزشی بیا تیمور یا ایتلا شی
په یزید باندی وریری تر قیامتہ نفر تونه
د حسین په غم کی ژاری جهانونه عالمونه
که جابر چنگیز هرمره په قدرت دی مشهور شوی
خوبیا هم جلال الدین ته په ستا ینه مجبور شوی
هلاکوبد گنی هرڅوک چه قاصد ود هلاک
هتلران هرچاگنی د بنمنان د ژوند و ژواک
د دجلی رود ظالمانو د انسان په وینو سور کړ
په وحشت بربریت یی جهان خلکو ته تنور کړ
هغه څوک و چه یی جوړی د سرونو مناری کړی
جاویدان بنارونه وړان کړه ترینه جوړی یی میری کړی
چا دی سوی په اورونو بشری تمـدـنـوـنـه
چا وژلی دی فکرونه چا تباه کړه هنرونه
څوک د قهر قهرمان و په بامیانو څه تیر شوی
غلغله کی چه چه شوی دجهان نه دی هیر شوی
څنگه راغی څنگه لاړه له جهانہ سکندر
څه یی وکړه دلته هلته ورشه وپوښته خیبر
عجیبه غوندی جهان دی عجیبه یی دی کارونه

کله وران کله ودان کړی قدرتونه هیوادونه
 سقراط فخر د یونان و د یونان قدرت محکوم کړ
 په زندان کی یی د زهر و په پیاله باندی مسموم کړ
 اصلی کور د فلسفو شو فیلسوف لره زندان
 یونان ولی سقراط وژنی سقراط ژوند دی د یونان
 په فرمان دروم یی مثل دی په سولی خپژول شوی
 اوس مرکز د مسیحی دین د لوی پاپ دی گنل شوی
دغه کارونه اوس هم په بل رنگ او بل عنوان شته
په بل نوم بله څیره کی جهانسوز جهانگیران شته
په دی زمکه نه مریزی د دی عصر نالیون
لاس یی واچاوه اسمان ته اوس سپوږمۍ ته لری یون
سل جنگیزه دی یټ شوی د اتوم هره ذره کی
د جم ډیر جامونه گوره د رادار په آیینه کی
ورانولو ته جوړی د دنیا عمارتونه
تباهی ته خدمت کاندی د دی عصر تخنیکونه
استعمار کله ورکیری جامه شکل یی بدلیزی
استبداد په نوی بڼه سیاست لره خوم کیری
په دڅه که د ظالم نوم بلارایی وی رحیم خان
په بڼه نوم کله بڼه کیری چه یی خوی وی د حیوان

حقیقت خوښه بدلیږی که ظلمت و بولو نور
 دهلک په جامه کله هلک کیږی دچا لور
 له تیاروسره رڼا وی همیشه لاس وگړیوان
 په هروخت کی په جگړه وی اهریمن سره یزدان
 ظالمان په ایماندارو نشی کړی حکمرانی
 د ظالم ظلم ته غاړه کله ږدی مسلمانان
 غرقیدونکی دی غرقیږی که فرعون دی که قارون
 که پیدا شی په ولس کی یوموسی او بل هارون
 دنمرود امر ته غاړه نه ده ایښی ابراهیم
 د فرعون قدرت ته کله تابع شویدی کلیم
 اسلام نه منی هیڅکه د یزید متابعت
 حسین سرشی ورکولی نه لاسونه دبیعت
 محمد او مومنانو کول ځکه جهادونه
 چه د خدای په لاره سم کړی دابی لاری قدرتونه
 د اسلام روح دی جهاد ناروا سره عناد
 حمایت د مظلومانو ورکول دهر فساد
 هغه کله مسلمان دی چه خر کیږی د دجال
 وظیفه د مسلمان ده له دجال سره جدال
 چاچه یوقدرت منلی په جهان کی د الله

اصلی کارئی دی جهان کی جهاد فی سبیل الله
 مومن کله شی منلی یومطلق آمریت
 اولوالامر د اسلام دی مقید په شریعت
 مکلف په مشوره دی اولوالامر د اسلام
 بی نیازه مشوری نه کله وخیرال انام
 په هغو تل مسلط وی جبرقهر زجر
 چه په ظلم کوي صبراوله خدایه غواری اجر
 حقیقی مسلمان نه دی دا ایمان څه ایمان نه دی
 چه حسین غوندی یزید ته ټینگ ولاړ په میدان نه دی
 اسلام نردی اونرتوب دی شهادت د زورتوب
 نه ژرانه انګولاده نه د ظلم مرئیتوب دی
 په یوازی ژر ابادی حسین کله خوشحالیری
 پیروی د حسین وکړه که حسین دی ډیرخوښیری
 یزیدان څومره ډیرشوی یوحسین نشته جهان کی
 دجهاد درس چاوانخست مهجورپاتی شوقران کښی
 ومنل مسلمانانو د اسلام اسان امرونه
 سړسایه ورکوی خدایه! نه د حق لارکی سړونه
 نوافل ئی دی ټینگ کړی واجبات ئی دی هیرکړی
 نورئې هرڅه دی ترک کړی اورادونه ئی ډیرکړی
 داسی خواره زاره نه وه حقیقی مسلمانې

څه شوه چېرته لاره هغه د ايمان قهرماني
 مسلمانان! با ايمان داغريب دين معتبر كړه
 په دين سرور كړه او دين بيا ديخوا په شان سرور كړه
 انتقام د حسين واخله دخپل عصر له يزيده
 ورك د زمكي خدايان كړه الهام واخله له توحيد
 حسين تويي كړلي ويني ته پري اوښكي تويوي
 خاي دوينو اوښكو وينو څه يي وكړه څه كوي؟
 راشه بس كړه ژراگاني ظالمان وژر وه
 حسين ظلم قبول نكړ تري مظلوم مه جوړ وه
 دهغه سر، سرلوري ده د دنيا چت نه اوچته
 چه په مرگ يي ځان خلاص كړي د ذليل ژوند له ذلته
 په حسين باندې مه ژاړه په هغه مظلوم وژاړه
 چه ظالم ته تيتوي سر مظلومو ته بردي غاړه
 دا ژړا دا واويلا دي د كوفي مسلمانان
 جلادان د اهل بيتو د يزيد خاص بندگان
 د مسلم په حال به ژاړو څنگه وو څنگه شو خدايه
 د بوم سوري ته پناه وړي ښه يي بولي له همايه
 د يزيد فرمان مني او نه مني د خدای قرآن
 د اسلام منبر ته وخوت خجالت د مسلمان
 مدينه كي خونريزي كړي په مكه وړي يرغلونه

د علي او امامانو کنځل ځای شوه منبرونه
 قرآن منع مسلمان کړ د کفارو له کنځلو
 خطیبان یزید مجبور کړه علي ته په پوچ ویلو
 ژاړه ژاړه مسلمانان د مسلم په داسی حال
 د صدیق، عمر مقام کړیزیدانو چه پایمال
 د عمروینو ته تبری چه وه فتنه الکبری
 کربلا کی شوه هرگوره لکه طامة الکبری
 په ویشته د محمدی ورکول چه خپل سرونه
 د حسین سروری یزید ته نن د هغو او لا دونه
 څومره فرق څومره ژر راغی مسلمانان ستا په حال کی
 چه هیڅکله گرزیده نه د چا فکر د چا خیال کی
نن اسلام خدایو شرمیږی په عمل د مسلمان
په تش نوم باندی مومنه! داسی کله وایمان
سیاست اسلامی نه وی که اسلام وی سیاسي
سیاست د دین خدمت کی سیاست دی اسلامي
د قسم دیاره ساتی قرآن کورکښی قرآن خور
ادیروکښی کی لوستل کیږی قبرباندی د سود خور
په ژوند هیڅ کار ترینه ناخلي خویه شقاط کښی ویشل کیږی
درنگ ساعت ته چه مری کیږی نو یسین یری لوستل کیږی
داد خدای کتاب چه کړه یی راژوندی مسلمانان
جنازوسره یی وری اوس هدیرو ته بدیان

د اسلام ډیوه چیه مړه شی د زیارت ډیوه بلیری
د بی روحه اسلام قدر خکه ورځ په ورځ زیاتیری
یه ژوندی حسین خیه وشوه؟ د مزار قدری گوره
یه هدغه خای الف ته! دا خبره پریرده نوره

سترگه دسبا یمه

نه یمه خبرچه څه وایمه اوچاته وایمه
 زړه کی می څه دی ورسره زه هم نا اشنا یمه
 غواړم هغه څه چه هیڅ اثری لا پیدا نه دی
 نه ئی پریردنه د مجهول په تمنا یمه
ټول راته وډیده ښکاری یونیم چیرته ویش وینمه
داسی معلو میری چه زه سترگه دسبا یمه
 ډیر فکرکوم د زړه په وینو څه لیکم درته
 مه کوه گمان چه تش په ژبه گویا یمه
 ډیررازونه پټ زما ساده غوندی انشا کی دی
 گوره په یوه معنا کی بیا بله معنا یمه
 اوبسکی می له سترگو رابهیری په خداکی تل
 ژرام په خدا کی که ژراکی په خدا یمه
 توری تررمی نه تکه سپینه معنا با سمه
 ځکه توروزلفو او سپین مخ باندی شیدا یمه

خوار غریب ماشوم یم هیچا نه یم پیژندلی لا
 هیڅوک نه پوهیږی چه فرعون لره موسی یمه
 ما د شعرتوروکی د ژوند اوبه موندلی دی
 کله مری اشعار زما د شعر مسیحا یمه
 نه دخان نوکر یم نه مرید دکوم صاحب یمه
 یم وکیل د خلکو شاعر هم په دی معنا یمه
 لوړځای راته ښه دی له لوړی هواتښتمه
 لویه ننگر هاره ! زه ژوندی ستا په هوا یمه

قهرمانه پیغله

په ښایست کی درځانی سره وه سیاله
 قهرمانه د میوند پیغله ملاله
 ښکلیتوب یی نارینتوب کی وپت شوی
 څوک یی هیڅ نشو خبرله خط و خاله
 د جلال قصی یی هرچیرته کیدلی
 چایی لری پلونکرله جماله
 گللی پیغله وینا چه وی نقاده
 مبارزه مجاهده زمـریـاله
 دښکلا شهی وی پته شهادت کی

زمری جوړشی دغزلی له غزاله
 څوک ئی نه وینی بنایست شجاعت وینی
 که هر څو وی په بنایست کی بیمنا له
 د درخود عشق سندی تری مه غواره
 د،، الفت،، طبع هر گوره ده ملاله

پیر

که حرام خوری که روژه خوری که ریا کړی
 مه وایه! چه پیر گناه کړی یا خطا کړی
 اسلام ځی مگر پیری نه ځی له پیره
 که هرڅو دنیا ته مخه دین ته شا کړی
 عقیده د چا په پیر نه خرابیږی
 که خراب خراب کارونه بر ملا کړی
 خلک به وایی تلاوت او تهجد کا
 ټوله شپه که فاحشو سره سبا کړی
 له نیکو نونه نمسو ته پاتی کیږی
 د درگاه له سپی سره پیږی وفا کړی

ملی حماسه

پخوا به په وطن خلکو سرونه ورکول
 سرتیروته یی زیرونو کی خایونه ورکول
 میرانه سربند دنده وه هنر د افغانانو
 بی ننگوته به هر چا پیغورونه ورکول
 ددنگ غیرت خبرو به پیدا کړه طوفانونه
 سړو سړو جذبوته یی تاوونه ورکول
 ملی حماسه نه وه بی اثره بی تا ثیره
 ملالی چه میوند کی شعارونه ورکول
 مؤمن ته د خدای نوم اسم اعظم وپه رښتیا
 یو الله اکبر څه جرآتونه ورکول
 مرگ نه و افتخار و د حق لار کی شهادت
 شهید ته بنایسته حورو پک جامونه ورکول
 نن هغه قوت څه شو چیرته لاره څنګه لاره
 فرنگ ته یی چه بیا بیا شکستونه ورکول

اوس مونږکي بدلون راغي اوحالاتو ګروېدل مونږ
 حالاتو ته به مونږ چه بدلونونه ورکول
 مضمون د آزادي زمونږ په سرووینو رنگین وو
 زمونږ وینو تاریخ ته عنوانونه ورکول
 په تورو، نه په تورو مونږ تعلیم نورو ته ورکړ
 بی زړو ته مو دځان په شانی زړونه ورکړل
مونږ هغه وخت مات کړی استعمار د پیرنګیانو
چه نورو په دوه لاسونه خراجونه ور کول
راځی چه خلک جوړکړو خلک جوړکандی کارونه
په کار نه دی نا جوړو ته کارونه ور کول
څه خلکو کی پیدا کړی چه یخپله څه پیدا کړی
ترڅو خوار و غریب ته خراتونه ور کول
اساس د ترقی او مهم اصل یی بوله
اشخاصو ته اصلی شخصیتونه ورکول

وطنه

وطنه! بڼه دی آب وهـوا ده
 څومره دی زیاته طبعی بڼکلا ده
 لمر دی اسمان کی څه بڼه ځلیږی

ديو د ستورو د شپې بليږي
 بهيرى هرلورمست مست سيندونه
 په غورځنگو نو دى ابـشارونه
 وږمى د گـلو څپې څپې دى
 بلبلان مست دى مستى نغمى دى
 ځولى دى ډكه له نـعمـتو نو
 سينه دى ډكه ده له گنجو نو
 ميوى دى څومره خوږې خوږې دى
 په شنو باغو كى مزې مزې دى
 خاوره دى ډيره ده حاصلخيزه
 نه ده لـوـيدلى له زور او خيزه
 غروته دى گـورم رمې رمې دى
 كړوندى ويـنـم غلې غلې دى
 هرڅه دى بڼه دى خوږه داده
 كوركى دى غله دې هرڅه كى غلا ده
ته ډير غنى ئى مونږ فقيران يو
ستا دومره شتو كى ولى خواران يو
 كه ته زمونږئى او مونږ ستا يو
 ولى بې برخې او بينوا يو

هرڅه په لاس کی د یوڅو تنو
 د بډایانو د غلو رهزنو
 مونږ په خواریو په زحمتو کی
 څو صاحبان دی مست په نشو کی
 ورته غبریری تل سرودونه
 دوی دی او بنکلی تل وصالونه
 نورڅه نه کاندې بی عیش ونوشه
 کله بیهوشه کله مد هوشه
 که دی ناولی دی ناز ولی
 هرڅه چه کاندې خو دی بناغلی
 مونږ به تر څو یو تحت الثری کی
 څو نازولی په ثریا کی
 ترڅو به مونږ خوري هغه څو تنه
 چه په درد نخوري د تا وطنه
 ترڅو به مونږ یو په هیڅ راضی
 د حق غاصب به گڼو قا ضی
 یو به بی آبه هم بی خوړو
 ستړی خدمت کی د څو مرو
 راځی ملگرو ټینگی عدالت کړو

وضع بدله بدل حالت کړو
 هېڅ شی ورنکړو چاته بیکاره
 ژوندون روان کړو په نوی لاره
 دیوه گټه بل ته ورنکړو
 یو انسان بل ته لکه خر نکړو
 شخصیت ورکړو خوار او حقیر ته
 پوښی پیدا کړو ناروغ ته
 انسان ازاد کړو د بل له قیده
 د ظالمانو له مکر و کیده
 آزادی ورکړو فکر او خیال ته
 نه باداری ته جاه و جلال ته
 رایی چه حق دانسان ادا کړو
 نه یی غلام کړو نه یی آغا کړو
 نه یی گدا کړو بل ته محتاج
 نه یی راجا کړو چه اخیلی باج
 نه یی ظالم کړو او مظلوم
 نه ډیر بی قیده نه ډیر محکوم
 دومره یی موړ کړو چه روغ و جوړوی
 نه چه په ډیرو خوړو نا جوړوی

ډيرزيات مړست دى ژوندون ته زهر
 ډيره غـنا ده د گناه مهر
 ډډايى څه ده جوع البقر دى
 حرص دغنا خواصلى سقر دى
 غـنا فاحشه ده فاحشه
 عـفت وژونكى شهوت پيشه
 بنديز په كار دى په غـنا باندې
 نه د فکرونو په دنـيا باندې
 هيڅوک دې نه وي دلـته قارون
 وي دى په فکر کي افلاطون
 دانسان فـکر اصلى انسان دى
 که فکر نه وي خوشى حيوان دى
 که لاس پـښى وي په خـنځيرو کي
 فکر دى نه وي په زولـنو کي
 چاچه وژلى آزاد فـکرونه
 جهان پرې وائي اوس لعـنتو نه
 د سقراط مرگ دى پيغور جهان ته
 فکر وژونکو د زور يونان ته
 مسح وژلى دروم قدرت دى

قدرت ته څومره لوی خجالت دی
 د بنمن د فکر هر ابو جهل
 زندان د فکر د خلکو جهل
 دیرو پوهانو وړ کړه سر و نه
 چه ازاد کاندی اسیر فکرون

گل پرسته

تاته وایم تاته وایم گل پرسته
 د نارنج د گل په مست بوی باندی مسته
 دا هوا او فضا چا کړه معطره
 چا دا خاوره له عنبرو کړه بهتره
 چاسم سور کړه دغه سره او شنه باغونه
 چاکړه جوړ درته دنیا کی جنـتونه
 ځان خبر کړه چه د چا په کار او زیار
 سینگار شویده وادی د نـنـگرهار
 گوره! څه جوړ شوه دکار له برکته
 دانسان د کار او زیار له مشـقـته
 دلته هلته کی چه څه کی بـنـي ځان
 بل شی نه دی کار او زیار دی د انسان

دا بنایسته گلان چه وینی په باغو کی
 څه اوری د بلبلو په نغو کی
 د دهقان او د باغوان دلاس اثر دی
 گل پرست بلبل له حاله څه خبر دی
 داسری چه په دی سرو گلو کی وینی
 فکر وکړه دی د چا د ځیگر وینی
 که عرق د گل عطار پلوری په تا
 دی خولی د کار یگر نه د بل چا
 راشی! ونمانځو دگل په ځای مالیار
 د کار خلک کاریگر ستایی او کار
 دمالیار قدر که نه وی تش د گل وی
 فرق به څه د بنیادم او د بلبل وی
 لږڅه پوه شه! دچاسیوری لاندی ژوند کری
 چادگلو په ورمو باندی خورسند کری

تلوسه

بیا ناڅاپه زړه ته راغله تلوسه دشعر ویلو
 د بنایست انځورولو د معنا سینگارولو

ذوق وشوق، میل ور غبت بیا زړه هر شیبه وایی
 دگلزار لورته د تللو پټه یو چا د زړه بایلو
 چه می چرته نیوی نشو نه په منډو یو چرگوری
 اوس می خیال په زړه کی گزری د عنقا د رانولو
 پس له پیری د لسردی نه تقاضاده پیدا شوی
 سرولمبو ته د لوی دلو د بتانو ماتولو
 په رنځور او ضعیف زړه کی بیاجذبه شوه رااوچته
 د جرعت پیدا کول د بیرغ اوچتولو
 بیا مستی ده را روانه د خراب زړگی کاله ته
 لکه وړانو کنډوالو ته ماشومان په خغلیدلو
 د هوس کوردی ودان وی چه ساره زړونه تاوده کا
 دا سرو او نورو هیلو د پیوو په لگولو
 عقله! ته اوس ځان راټول کړه چه په زړه کی ځای پیداشی
 د هوس ننوتلو د امید د غخیدلو
 د زړه کور کی چه د عقل دروند او غلی بوډا نا ست وی
 ماشومان د هوسونو رغبت نه د ورتللو
 غوغاخیر زړگی په کار دی شاعرانو ته هر گوره
 د سکوت طلسم مات کړه د شپیلی په غبرولو
 دارنا که د سبا وی که د چرک اذان په رښتیا وی

دغه وخت دی د جذباتو او احساس د وینولو
 مرورزگی می غواری بیا له ژونده سره جوړه
 د وطن د عشق او مینې د غوغا په جوړولو
 هنگامه دژوندانه دی خدای هیڅکله غلی نکړی
 د جذباتو په وژلو او د ژبو په تړلو
 بی غوغا نه وی ټولنه مه ویریره له شوروونو
 فسادونه ولاړیږی له پک زړو په خوله غلو
 کینه نه ساتم په زړه کی څه وی هغه به وایم
 خدای دی نه کا څوک خوابدی په رښتیا رښتیا ویلو

مړی ژوندی

ډیر ژوندی دی شی هغه مړی نه ځار
 چه په مرگ ئی شی ډیر خلک ناقرار
 معنوی ژوندی له خضر نه کم نه دی
 چه په چا انسانیت کړی افتخار
 مړ هغه دی چه ژوندی په مړه حساب وی
 نه مړی هغه چه ژوندی ئی وی یادگار
 ډیر ژوندی مړه دی او ډیر مړی ژوندی دی
 مړه وی هیر ژوندی په یاد وی دروزگار
 هرافغان ته الفت د مړه پوهه غواری
 چه دمرگ وژوند تشخیص ته ده په کار

د مور مینه

خوچه زمکه ، اسمان او دنیا شته
د مور زړه کی د مینی رڼا شته
که هیچا سره هیڅ ځای کی نه وی
مور سره محبت بی ریا شته
د مور مینه د مینو مور بوله
که دی په خور یا لالا شته
د لیلی محبت کی هرگوره
د مور مینه د مینی تر شا شته
ټول عالم یی که بد گنی موری
په اولاد پیرزونه د تا شته
ستا په مینه کی نقص نه پینښیری
تاسره سرمایه د بقا شته
تاته وی لکه تورد دوه سترگو
که دی غیر کی اولاد نابینا شته

ژوند ون تارابښلی دی موری
له ژوندونه نور څه شی اعلی شته

ما اول دی وتاته ژړلی
بل خای کله د چا د ژړا شته
جنت ستا قدم لاندی دی موری
تردی لوړ مقام کله د چا شته
که زما په سروی داستا سیوری
نه حاجت دطوبی یا هما شته

مورې!

مورې چه خدای له تا پیدا کړمه
گران یی له هرچانه په تا کړمه
له خپله خانه لا خبر نه ومه
چه تا له خانه سره اشنا کړمه
په مینه مینه به دی ما ته کتل
د مینی کیف ته دی بینا کړمه
په ژبه پوه نه وم مینه پوه شوم
پوه دی بی لفظه په معنا کړمه

وروودی راوستم خبروباندی
 راغلی گونگ وم تا گویا کرمه
 پاک به دی کرمه چه خیرن به شوم
 لکه شینه به دی صفا کرمه
 خوب به دی نه و ترسحره پوری
 چه لرخه درد به په ژرا کرمه
 که وطن چان کرمه په مینی پسی
 که لت په لت دغه دنیا کرمه
 بی ریاخاصه پاکه مینه به ستا
 کله په بل زړه کی پیدا کرمه
 دمحببت غیرکی دی وروزلم
 په عواطفودی دانا کرمه
 اشنادی کرم له خوشحالوسره
 تا په مسکا تا په خندا کرمه
 که وایم ستا غیرکی جنت وزما
 پوه شوی نه یم اشتبا کرمه
 جنت خوتیت ستا له قدم لاندی دی

رب می دی خدای اومربی می ته ئی
پیدا کرم خدای تا تو انا کرمه
ودرولم تا پخپلو پنبو
بیا دی بلد په گر زیدا کرمه
خومره وړوکی ومه لوی دی کرم
یوه قطره وم تا دریا کرمه
دورورولی په رابطه باندی تا
د چاروکی د چالا کرمه
درس ته لیږم تا په څه زاریوه
په څه خواړیو دی ملا کرمه
چه زلمی شومه هم دی پری نښودم
د بل دیاره دی دادا کرمه
تاسری کړی یمه گرانی موری
د کار سری که کرمه تا کرمه
ستا احسانونه بی حساب دی
ستا کوم یو حق به زه ادا کرمه
نوروته لوی تا ته وړوکی یم

خان به وړوکی درته بیا کړمه

قدر او مقدار

دچا فخر د سیسی، زرکی په ښکار
د بل فخر په وژلو د ښا مار
دوړکی کار وړوکی د لوی لوی
د هرچا قدر د خپل کار په مقدار
د عقاب پرواز ته گوره چرک ته گوره
چرچرک چیرته او چیرته موسیقار
چاسره نقشه وړه چاسره لویه
یوبه خونه جوړوی بل به لوی ښار

څوک سينگار کوی څوک کار کوی څوک لوبی

ملټونه جوړوی ملی معمار

عادی خلک به کوی عادی کارونه

نوابغل لری په کار کی ابتکار

دتاریخ جبرکوی لوی لوی حکمونه

څه راوړی جریده کی د روزگار

ډیره لویه غیر په کارده مستقبل ته

لوی جریان کی ئی چه بنکاری څه آثار

زړونه داسی گواهی کوی چه هرگوره

نوی نوی څه راوړی لیل و نهار

لوی بدلون دی راروان په دغه لوری

وڅاری دشیپو او ورځو لویه لار

ډیر وړی ډیر څه راوړی انقلابونه

نه پریردی یو سری خورد او بل خروار

ولسی نظام هرڅه خلکوته سپاري

هم د کار مسوولیت هم اقتدار

مساوات نشی راتلی څو چه هیواد نه

باداری آغایی کډه نکړی بار

چه پیداشی اطمینان خوشی په زړه کی

نیسی ځای دخلکو زړونو کی سر کار

بدبینی بدگمانی غلط فهمی
نه وی خلکو کښی چه خلک وی امیدوار
ژوندی کیری امیدونه اسری هیلې
په افسون د محبت په ښه کردار
علاقه نظر هغسی نه جلبیری
لکه څوک چه جلبوی علاقدار
نه په چل باندی کیدی شی نه په جبر
څه چه کاندی شخصیت دیو کاردار
زړه چه ښه شی په ښه زړه بیا هرڅه کیری
هغه کیری چه نه کیږی په اجبار

صاحب

خپل تور مخ نه وی خود بین نه دي
خپل بدلیدی نشی بدبین نه
که هرڅومره وی ظاهر او با هر
ورته گوری ظاهر بین نه دي
د عدالت تللی ته گوری کله

دچه په شانی پله بین نه دي
 هغه دی مخی لره نه ورخی هیڅ
 چا ډیر پیمخی ماه جبین نه دي
 ورتنه وایه! دننیا ز منوبد حال
 صاحب نازنین دی نیاز بین نه دي

سبک نظر

درانه پیټی په مایه اوبنانو بارو
 یو په بل پوری تړلی لوی کتارو
 غر غړې وې بادیده له خولی زگونه
 غرمبیده اوبنان له څرمی ډیر په قارو
 یولوربل لوری غاړې غړولې
 سم په لاره باندی نه تله نا قرارو
 د کتارمخکی ساروان وپه خره سور
 اوپه خره پسی مربوط داوښ مهارو
 مشکل نه و تحمل ددرنوپیټو
 لوی مشکل په یوه خره پسی رفتارو

دا ذلت داوښ همت نشو ز غملی
 ورسره ځکه احساس د ننگ و عارو
 اوښ ویل ما د انسان بارونه وړي
 په دی کار کښی کړی ما کله انکارو
 سرکشي می کړې نه ده له انسانه
 زمامدارمی که ناپوه که هوښیار و
 په هرلوری ورپسی یم روان شوي
که په لاس کښی د ماشوم زما مهارو
مگرخړه یسی د ځان ترل نه غواړم
ماته د مړه سیک نظر کله په کار و
انسان څه چه اوښ یی هم تحمل نه کا
شیک نظر گوره له هر باره دروند بارو

مساوات

حیوانات د غرور غـو او د ځنگلونو
 په جرگه سره راټول شـوه په سوونو
 ویلي مونږ به ترڅـو وگرزوبی نظامه

راشئ! جوړ کړول — وی مجلس داو لسونو
 دوي به ج — وړ کاندې قانون دمونډپاره
 د انصاف د عدالت په اساسا تو
 د ځنگله قانون اوس بد ښکاری هرچاته
 مونږ يادي — ورو د وحشیانو په نومونو
 دنيا ډیره ترقی ک — ږی هرگوره
 ډیر ت — غیر ک — ږی حالاتو او فکرونو
 مونږ لا پاتې پ — ه زاړه حال یوتر اوسه
 ځی چه تیر شول — ه زړو زړو خیالونو
 جرگه جوړه ش — وه مجلس هم افتتاح شو
 وکیلانو شروع وک — ږه په نطقو نو
 سوی ویل چه مساوات ډیر ښه اساس دی
 ټیټ و پاس دې منح کښی نه وی د حقوقو
 دې پوه شی چه مونږ واړه برابر یو
 وباسئ! د ت — فوق خیال له سرونو
 ټول به حق د ژوندلری په دې وطن کښی
 برتری به نه وی هی — څ د نژادونو

دغه راز خبرې نه وې لا تمامی
 قطع نه وه سلسله د تقریرونو
 چه مجلس کښی سراوچت غیظ و غضب کړ
 حالت بل شو تېل و خورقوتونو
 لویه و غرمېد په قهر ئی سوی ته ووي
 راته وښیه! منگولي د لاسونو
 نه دي داري زما په څیر نه دي نوکان دی
 برابر به څنگه شو په تش حرفونو
 په دا دمره وړه خوله لويې خبرې
 حماقت دی تجاوز دی له حدونو
 دی وينا سره بیا سوی په وینو سورو
 لیوان گد و په رمو کی د پسونو
 مجلس شو ختم هیبت په ټولو راغی
 لنډ و عمر د دارنگه صحبتونو

مانيجن

سرکښی د لښکر خوروان یم مگر افسر نه یم
 لکه په کلام کښی مبتدا یمه خبر نه یم

یم بنیادی کانی د دی ——— وی ودانی حُکه
 خاورولاندی یمه خُوک می نه وینی بهرنه یم
 ستا د مخی سپرر او د تورو گذارونه خورم
 جنگی جگره چه نه وی بیا لایق ستا نظر نه یم
 هرڅه زما په سردی په وطن باندی می سر ایینی
 نه وایم سردار یمه خ——— ووایمه بی سر نه یم
 وینم گورم اورم چه نورڅه کوی مونږ څه کوو
 ستانوکړ که یمه مگر گ——— ووره کورو کر نه یم
 یم لکه زیتون په ت——— وورو غرونو کښی
 لوی بی تربیته شوم خ——— ووبیا هم بی ثمر نه یم
 دا زما نصیب دی زه ه——— دغسی راغلی یم
 زړه بایلم په هر چا زه د هیڅ یوه دلبر نه یم
 زه به غریبی کړم ت——— زما په سر خانی کوه
 تابه معتبر کړم ک——— زه خپله معتبر نه یم
 خوچه یو لړ نشی بل یو کله ب——— کیدالی شی
 حُکه ما نه بر یی چه زه ښکته یم بر نه یم
 ته له مانه مخکی په دې راز ښه پوهیدلی یی

ستا د سر دعا کومه ځکه چه زه سر نه يم

نن او پرون

د نن فخر د پرون ورځی پیغور دی . د پخوا وختو بیا اوس کر و کور دی
 د پرون میرمن وه سل پردوکی پټه . اوس سړي نیمه تنه لوڅه سر؛ سرتور دی
 تقاضا د زمانې گوره بد لیری . کله یخ سیوری په کار کله سور اور دی
 کله وچ زور حکومت کا په جهان کښی . کله تند د باران په څاڅو سپور دی
 چاوی زور حاکم په نوی بدل شوی . که رښتیا وی زور حاکم خو ظلم زور دی
 وایی چوپ بڼه ! غلی اوسه هیڅ مه وایه . له منطق نه د ناطق حیوان زړه تور دی
 چه بی تورو دې په تورو سپین خبر کا . جهان ځکه سبا سپین بیگا ته تور دی

د زړه دنیا

لاس به هیچاته کله اوږد نکړی . که دې تر لاسه د زړه دنیا کړي
 دیرسو غاټونه ډیر دو لټونه . له تاسره شته که ئې پیدا کړي
 د زړه په کور کښی شته جهانونه . که د زړه خونه لږ څه رڼا کړي
 که پخپل زړه کښی رڼا نه وینی . ږوند ! وایه ! خدایه ! سبا کړی

ڇه ڪيڙو؟

مونڊر هم زڙه لڙو ٻنه ژوندته هوسڀيرو . ڇه دنورو ترقي وينو پڇسڀيرو
 اسڙي هيلي اميدونه لڙوزڙه ڪڀني . خواهڀڻ نڪڙو تشه طمع ڪي اوسڀيرو
 ڊيرمين په آزادي دموڪراسي يو . ڇه ڊير لڙ ورته نڙدي شو تري ويرڀيرو
 نورڇه نه وينو بس وينو ٻنه خوبونه . په واده د خوب خونه پلرونه ڪيڙو
 داڇه مونڊرهرڇه ڪووزمونڊرڪارنه دي . خدای خبردي ڇه دڇالاس ڪي لوبڀيرو
 ڊيرساره اوڊير تاوده شوپوه آن ڪڀني . په يوه پوڪي تودڀيرو اوسڀيرو
 ته خپل ڪار په بي غمي ڪوه رڇيه ! . مونڊرپڇلوڪڀني ڊيروان يونه جورڀيرو
 فرييونه راکوه نورڇه رانڪڙي . ڪه سل ڇله وڄوليڙو بيا ڄوليڙو
 زوروره !ستاچاره زمونڊره غاڙه . د قانون په حڪومت مونڊر نه پوهڀيرو
 دوه قدمه ڪه په مخ خودري په ڇٽ ڇو . په دارنگه تڱ ڪوم ڇاي ته نه رسڀيرو
 ماشومان دي ڇه لورڀيري ڪال په ڪال
 مونڊر زاره ؛هر ڪال له بله ڪاله ٽيٽيڙو

[illegible]

سرنوشت

سرنوشت گوره چه څو څنگه شان ور کوی
 زاړه مړ ژوندی پریږدی پښلی ځوانان ورکوی
 دورکولو کار کښی مهارتونه لری
 څوک عیاشی کښی ورک کړی څوک په ارمان ورکوی
 کله مغرور کړی سږی بنوښوچانسوښوښاندی
 دومره یی کړی معی تېرچه بیا خپل ځان ور کوی
 ته چه هرفکرکوی زه درته دومره وایم
 که یی وزرونه ورکړه پوه شه! میریان ور کوی
 داسیاست زوړشوی چه لور پریږده ځوی وژنه
 اوس د نرتوب پښه وژله ابن عمران ورکوی
 یوسری خور سیاست خوری شخصیت دسری
 دسرسری نه پریږدی قهرمان ورکوی
 د بد بینۍ تیاره یی دومره کړه زیاته چه اوس
 داجل وهلی خلک آب حیوان ورکوی
 بد گمانیو هریوبل ته تک تورو ښوده
 خلک دغلو ډله کښی زړونه خپل اطمنان ورکوی
 یوبل پسې لاڅه ؛ یوبل سره هم نه ځی
 په داسې حال کښی زړونه خپل اطمنان ورکوی

ډيرو خپل پل غلط کـــــــــــــــــــــړ او په غلط لارل
 ملامت نه دی خلک کـــــــــــــــــــــه رهبران ورکوی
 چه غریبی کړی ورکه لـــــــــــــــــــــه کورو کلی خنی
 دغریبانو دښمن غـــــــــــــــــــــړیبا نان ورکوی
 چه خاین ورک شی بیخی او څوک یې نوم وانخلي
 دارالامان کښی یی هـــــــــــــــــــــم دفتر؛ دیوان ورکوی
 که نا مطلوب شی وزیرنو سفارت ته یی لیری
 گوره هیـــــــــــــــــــــواد څنگه بد بد کسان ورکوی
 خدای دې خپرونه ورکړی چه څه رانده خوږالی
 چه له نظره نـــــــــــــــــــــشی نظر بازان ورکوی

(۱) ددارالامان حریق ته اشاره ده چه د
 خاینو ټیکه دارانو د خیانت دوسیې
 پکښی وسوي

بی جالبه زور

چه بی قیده بی جالبه زوردهـــــــــــــــــــــرچالاس ته ورشی
 عقل یی کوچ وکړی له سره رحم یی زړه نه رابهرشی
 مجاهد د آزادی چه اقســـــــــــــــــــــتدار ته ورسیری
 د قدرت هضمول گـــــــــــــــــــــران دي داد هرسړی کار نه دی
 خیال یی بل فکریی شی چه یی لاس په نوروسر شی
 بیا هماغه سړی فکریی بل شی چه یی لاس په نوروبرشی

ملی شوری ۱۳ دوره

نه پوهيږم چيرته به داسې شوری وي
 چه د ريری واک اختیاری د ملاوي
 کله اورکله اوبه وی کله هيڅ نه
 گاه دوسپنو نینۍ گاهۍ حلو اوي
 څه چه نن کاندې تصویب سبایې ردکړی
 په هر آن کښی په غضب هرآن پخلا وي
 تصمیم نیسی دې ماتولوته هرگوره
 ماتول دخپل تصویب یې مشغولا وي
 یووخت سپینه رڼا ورځ توره شپه کاندۍ
 بله ورځ ورته تورتم سپینه رڼا وي

د خان مهربانی

خان ته سربسکته کول سرگردانی ده
 د پــــــنبو نه ده زړونوستومانی ده
 دا دروندپیتی چه په ســــرئي گرزومه
 سردوڅوري دچنگیز د وخت خانی ده
 خبر بشوی چه ورته وائي پری اخترشی
 په نوکر د خان هــــمدا مهربانی ده
 غلول چل او فریب هوښیاری بولی
 هوښیاری کښی پټه شوی شیطانی ده
 وایم زه له ولــــوړې مرم ته له مړښته
 وائي چوپ بڼه! دغه برخه اسمانی ده
 داسلام په نامه خـــــــه ظلمونه کیږی
 مالیدلی خانه ! ســــتا مسلمانی ده
 چه دخوارو غریب خد مت ته ئي رابولم
 وائي کله زما کـــــــار پادوانی ده

هم زمونږه خد متگار هم مو باداردی
دا یوه عملی بـلـه زبانی ده
بڼه پوهـیـزم له بله خایه الهام اخلی
که څه وایم واییې دا بد گمانی ده
نه یی فکر د دې ملک نه یی لباس دی
په کـالـه کښی یی قالینه ایرانی ده
چه هر څومره څه لری ټول خارجی دی
بس یوازی تـذکـره یې افغانی ده

پاليسي

د غــــــناد تن جامه کی مفلسی ده
د تــــــقوی لباس کښی پټه ابلپسی ده
دنیا دار که کله اغــــــوندي خمتا
د روپــــــیو امیانی هم گرباسی ده
په ظاهره که قاتل په مقتول ویــــــرکا
مرثیه نه ده سنــــــدره حماسی ده
څه چی وایی ښه وایی واوره باورکړه
ته پوه نه یی د ده ژبه ســــــیاسی ده
نن په سرځای درکــــــوی سبا خپولاندی
دغه ټیټ وپاس کیدل دیــــــپلاماسی ده
تملق په اخــــــلاقی ښه کښی وینم
اوس یی نوم قــــــدردانی حق شناسی ده
ډیرکارونه په هغه خــــــوله اجرا کیری
چه یی کارقــــــد مبوسی کاسه لپسی ده
چه په ژبه څــــــتی هغه یی خوښ وي
پالــــــیسی یی په رښتیا چه پالپسی ده
داخــــــلی سیاست ډیردی راتپت شوی
زیربنا د لــــــورمقام قد مبوسی ده

وایئـی وجه یی وجهه کښی ده هرگوره
 مؤثره علاقه خـ دایرو جنسی ده
 مینوژب کښی چه بازارته لـوڅه اوزی
 مه وایه چه یارانـه یی لـبـاسی ده
 نامردان وایی مـردی کښی مزه نشته
 خوندوره غوښه گـوره د خـسی ده
 په آغاز یی مه غولـیـره انجام گوره
 مالیدلی شهنامه د فـردوسی ده
 له بل خـایه ده راغلی دلته نه وه
 د خوورخو مـیلـمنه دیموکراسی ده
 حاکمان ولـسولان شوه نور څه غواړی
 مونږ ته بس د موکراسی نیمه سی سی ده
 ولسواله! ستا په خـوله به ټول عمل کا
 اولسی جرگه بیـشکه اولسی ده
 که ((الفت)) ولاړ یوازی په میدان دي
 بیکسی ده هـسـې نه چه ناکـسی ده

زه او دي

ماوې په زړه کښې به ځای درکړم ده وې برېښه دي
 ماوې قــــدم دې په لیمو، ده وې په سر ښه دي
 ماوې ملــــگری به دې یم په یوه لاره به ځو
 ده وې چه پیتی زما یوسې ما ته خر ښه دي
 ماوې د خړو دوران تیرشوی خر کاري ښه نه ده
 ده وې ته پوه نــــشوي ملگری نه نوکر ښه دي
 ماوې هغه د سرســــړی دي په ښه نوم یادیری
 ده وې د ټول ولس د پاره بس یو سر ښه دی
 ماوې په یوســــر باندی کله ټول کارونه کیږی
 ده وې له سل سرونو یو سر ښکرو ر ښه دی
 ماوې ولس به شي بی سره که سرونه نه وي
 ده وې زما د سر دعا کړی دی بی سر ښه دي
 ماوې چه بي ستــــا له یارانو دانور هم حق لری
 ده وې ها ها په پاده خــــپل مال ته نظر ښه دی
 ماوې خــــدمت په صداقت قام او ملت خوښوی
 ده وې تر څو چه چلــــیری چل او هنر ښه دي
 ما وې ملت کښې ډیر صادق خدمتگاران شوه پیدا

ده وي له داسی مـــــــــــــــــــــــفسدانونه حذر ښه دي

ما وي هغه د خلکو خوښ دي پری ټولیری خلک

ده وي زه نه غواړم لیدر مـــــــــــــــــــــــا ته بی لږښه دي

ماوي چه پس له دي کوتک کوتکماری ښه نه ده

ده وي رښتیا د فریب دام د خولي منتر ښه دي

ماوي نور خلک اوس روان پاس سپوږمۍ ته خيژی

ده وي سپوږمۍ نه خوز ما ځنگ کی دلبر ښه دي

ماوي چه خپل خير نور د خلکوشرکی مه لـــــــــــــــــــــــتوه

ده وي جاهل دي اوجاهل تردی بـــــــــــــــــــــــتر ښه دی

ماورته وکړی خو خبری د حساب و کتاب

قیامت یی جوړ کړ چه سل ځله تری محشر ښه دی

ترقي او تمدن

په دی لاره غوايي هم اوس په موټرو کی تیریری

خو موټرته په خـــــــــــــــــــــــتلو غوايي کله سړی کیږی

که سپوږمۍ ته سپی اوچت شی د تخنیک له برکته

په د لوړو مقامونو له سپـــــــــــــــــــــــیتوبه نه خلاصیری

چه وطن ترقی وکړی دڅارویو ژوند هم ښه شی

سویه د ژوند جگړی ماهیـــــــــــــــــــــــت یی نه بد لیری

اوس چه ډير بازار ته لاړشى تمدن سره آشنا شى
 د مړه فرق په كى پيداشى چه موټرنه نه ويريږي
 په سپيتانه كه هرڅومره ترقى د چا نصيب شى
 خاى يې برمقام برشى شخصيت يى نه لوريږي
 لياقت چه بڼه تحليل شى بل شى نه دى تصادف دى
 احمقان په بڼو چانسونو پخپل ځان باندې غوليري
 څوك چه ډير له حده لوړ شى وجود شى بى تناسبه
 هرڅوك گوته ورته نيسى له هرچاڅخه شرميري
 كه ډير غټ نه يى سړيه پام كوه چه خپه نشى
 هغه څومره په غذاب شى چه له حده ډير غټيري
 ابتداء انتها دواړه مساوى دي كه څوك پوه شى
 وگوره! شيخ فانى نه بيا ماشوم طفل جوړيري
 دناپوه مقام ته رسي چه بڼه پوه په ناپوهى شى
 لوى پوهان اخركى وائى چه په هيڅ شى نه پوهيري
 ډير بينا چه شى نه وينى خوشحالى بيا په حيات كى
 بڼه ليدى — شى دانا چه بد بينى ته ورسيري
 رڼا ورځ ورته تورتم وى سپين هم تورورته ښكاريږي
 بيا په دغه لمر هيڅكه دده شپه نه سبا كيږي

څه جوړپړی؟

چه لوی کاردار ځان نته مکان جوړوي
وايي لوی کور افغانــستان جوړوي
خوشی ناست نه دی ورته بڼه وگورئ
د حرم باغ لکه رضوان جوړوي
جنت یی جوړ کړ خو هغه به ورځي
چه ځان نه حوری او غلمان جوړوي
وايي اصلاح مې کړه شروع له ځانه
ځکه اول ځان بیا جهان جوړوي
خراب یی که جوړنکړ زیارت یی جوړکړ
لیدر که نه جوړوی ځان جوړوي
دلته چه هریو پس له بله راځي
ځان نه ولي بل نه شیطان جوړوي

په مـــــــدرسه کښې د اغیارو کله
څوک د افغان ځوی نه افغان جوړوي
پردي کلتور پردي لمسونه له سړي
حــــلقه بگوش د این آن جوړوي
سرکي څه نه پریردي ماغزه یې مینځي
د سروینته یی په ښه شان جوړوي
مود یرستی دومره غالبه شوه اوس
ځان خرڅوی او چاته ځان جوړوي
غلط علاج نه بي عــــلاج ښه دي
ناجوړه ښه دی که یې وران جوړوي

بی چله اوناچله

دلسته کله څوک چلیږي بی څه چله
 داهم چل دی چه خړپلار کره خپله چارکره
 سیاست په دی چل دیرنه پوهیدلی
 چل دانه دی چه هر چاته چل بنکاره شی
چل یی نژده چه په چل دی مشهور شوی
 هغه څه کاجال چلند د دنیا والو
 دا بنایسته دعاج رمنځ یی په کار نه دی
 څه په کار زری پنه ده هغه چا ته
 په زینو د زړه رنځور ته ختل گران دی
 چه ولس له هرې خوانه پریشان وي

دی بازار کښی خوبی چله دی ناچله
 پلارگلو می د دی خلکو ولیدله
 چه خپل ظلم عدل وښی هر کله
 چل هغه دی چه چل نه بنکاری هیڅ کله
لغمانی دی څه چل زده کری له کوم بله
 مامله یی د دنیا چغه پر بینود له
 چه یی سر اوریره پا که وخریله
 چه پښه یی له زنگونه غوڅه کړله
 ماته لاندې څونه ښه ده له برجله
 ته هم ښه یی پریشان خیالی اوربله

رڼا

د هغو له مخی هرکله رڼا وي
 چه په مخکښی یی د حسن تجلا وي

دسپين مخ په رڼا زړونه ژوندی کيږي د بلبل ژوندن د گل په تماشا وي
 چه بنایست د چاپه سترگوکی خای وکا یونظرئي هم اکسیروی هم کیمیا وي
 د جمال رڼا ته مونږه خوشحالیزو منتظر د تورې شپې غله د دنیا وي
 له ښه مخه څوک مخ نشی اړولی زهدان ورته کتونکی په غلا غلا وي
 عبادت نه ده گناه ده پیره لویه که طاعت حقیقی نه وي د ریا وي
 چوکۍ نه ده شخصیت دی د ساتلو که چا خپل ځان پیژندلی په رښتیا وي
 لوی دښمن د شخصیت شخصی نظام دی په نطفه کی یې لا وژني که د چا وي
 چه رڼا وی د ایمان د چاپه زړه کښي دخپل وخت فرعون لره لکه موسی وي
 څوک چه لوی اخترکوی قربانی هم کا سود زیان د دنیا هروخت خواجه خواوی
 نه پتیري منور فکر مغزو کی نه پتیري که د چا بدن کی سا وی
 که رڼا ده د ښکلا ده یا د علم سخ د هغه چه دا ناوي یا لیلی وي

قبيله پرستی

با داری دي خوازاد نه دي قبيله کی دي اسیر
 خیل او زی نه وتی نشي که وکیل شی که وزیر
 دلته ژوند قبيله یی دي قبيله لکه قبله ده
 توجه ورته لري ټول که صغیر دی که کبیر
 فکرخوی قبیلوی دي تش لباس یی مدني دی
 آغا نه دیموکرات کيږي که هرڅومره شي تنویر
 قبایل او عشایر لاپه قوت اوزورچليږي

قبیلې تقویه کیری مالیت خوارو حقیر
 جنگ جگړې د قبایلو په قانون کله حل کیری
 تش په بنار کی په څوکسو قوانین لرې تاثیر
 یو غلجی بل درانی دې څوک تاجک دې څوک ازبک
 د افغان له کورو کلي خدایه ورک کړی دا توپیر
 شته په هر قام کی گوندونه په یوه خیل کی خیلونه
 شوه توتې توتې قومونه که مسعود دی که وزیر
 فرقوی تعصبونه گوره ورځ په ورځ زیاتیری
 یوهم نکړی په دې کار کی نه تاخیر اونه تقصیر
 چه اساس قبیلوي وي او احساس خاندانی وی
 په ولس یی نظر نه وي په خپلوانو وی زهیر
 د ملت په نامه باندی قبیلې ته خدمت کاندی
 که احمد او که محمود دی گنه یود بل نظیر
 خیال اوفکریی لوی نه دی که یی نوم هرڅومره لوی وی
 نه پتیری پری پوهیری که اعمی دی که بصیر
 که تعبض او امتیاز وی هرڅو غلی په پرده کنبی
 نه پتیری پری پوهیری که اعمی دی که بصیر
 فامیلی احساس غالب دي خویشخوری کله پتیری
 که هرڅو یی پتوی څوک په خبرو په تقریر
 یوه کورکی اوسیری د یوه کوری مه بوله
 حیثیت یی برابر نه دی د با دار او د اجیر
 قبیلوکی صاحبان شته اغایان اوبادران شته

بی قانونه حکومت کا خان و بیگ ارباب او میر
 نامرئی وزیران نوردي نه دا عین و جیم چه گوری
 مجبور و گنه هر گوره دارسمی مـــــری وزیر
 حقیقی فاعل یو بل دي دا چه ویني مـــــنفل دی
 دی څه نه کا په ده کیری که تخریب دی که تعبیر
 همنوعی که دلتـــــه نه وي ده جنسی علاقه ډیره
 چه ښه جنس ورته عرضه کا بیا د عرض گوره تاثیر
 که هرڅومـــــره وی بد مخی مخور او معتبر شی
 چه سره ســـــپین لری په کورکی یا ښه مخ درمنیر
 مه غولیره عالیجاهه که په خوله درته دعا کری
 جوړه نه رایی په زړه کی د بدای او د فقیر
 خوله په سوک شی ماتولی د سر سترگی رندولی
 خوترلی نشی ســـــترگی د وجدان او دضمیر
 د لـــــیکوالو وظیفه ده چه ازاد قضاوت وکا
 ازادی اصلی معـــــنی ده محرر! د تحریر
 عدالت دیموکراسی هم دلتـــــته شوه قبیلوی
 او که دغه شانته نه وي څوک یې کله قبلوی

د شوری فضا ۱۳ دوره

څـــــه طوفانونه د شوری څړه فضا کی وینم

تندرېلى سـيـلاب سيلی رعد بريننا کی وينم
خه پښيری خه به کیری ټول حيران غوندی دي
هر يوپه وهم په تشویش او په سودا کی وينم
مترقی او مرتجع یوهم خـــــــوشحاله نه دي
نه په بډای کښی خوشبینی نه بینوا کی وينم
د ولایـــــــــــــاتو قبیلو د مذهبو د ژبو
اخـــــــــــــتلافونه تفرقي نشو ونما کښی و ينم
د نوی فکر او زاړه فـــــــــــــکر د قهر ټکر
دلوی بد لون د پاره یسفک الدما کښی و ينم
چه خوری سروته او په ویــــــــــنو مړیده نلری
قهر آمیز جنگونه ډیر په اشتها کښی وينم
چه مونږ يي غوښه اوچاره کړو د قصاب لپاره
نشم ویلی چه دا لوی فساد په چا کی وينم
له ناپوهی سره گډ ژرند دی سیاسی مصلحت
پوهي سره مجادله په لوی لالا کښی وينم
خومره فاسد اغراض په خومره لفافو کی دی پټ
خومره فـــــــــــــتني پټي په رمز او ایما کښی وينم
بیا به تازه شي هغه تیر او زاړه زخمونه
د غږ وهـــــــــــــلو بد اثر په غږیدا کښی وينم
د افغانی وحدت په حال می زړه ریږزی مدام
بله نقشه د سیاست پـــــــــــــه دورنما کښی وينم
د اتفاق نارۍ وهـــــــــــــی د نفاق اور بلوی

پہ چا پسی خئی؟

نن په يوه پسې روان سبــــــــــــــا په بل پسې خي
کله په زيرې پسې خـــــــــــــي کله اوربل پسې خي
د اقتدار خولي چـــــــــــــه ايښي په هر سر باندې دي
سرتۀ يي نه گوري خـــــــــــــولي د قره قل پسي خي

نه گورم

چه کـــــــــــــــــرلی استعمار وي هغو گلو ته نه گورم
پردی ساز ته چه گډیری هغو بـــــــــــــــــنکلوته نه گورم
له هغو ســـــــــــــــــترگو څاریرم چه پکښی شرم و حیای
خدای دې عشق بي پردی نه کا پرتوگ بڼکلوته نه گورم
که د فکر بـــــــــــــــــکارولو یا د حـــــــــــــــــق ویلو ځای وي
د چا سترگو رډولو غاښ چـــــــــــــــــیچلو تـــــــــــــــــه نه گورم
په توده مینه چه نکړی دا ســـــــــــــــــاره زړونه تاوده څوک
په تودو تودو خـــــــــــــــــبرو تودولو ته نه گـــــــــــــــــورم
چه هـــــــــــــــــر څه وران وچار وینم کار خراب دی

په خبرو يې چه جوړ کړی هغو څلو ته نه گورم

دروغ او رښتيا

په رښتيا ويلو ډير زړونه بدیږی
آزادی د فکر گرانه تمامیږی
سیاست له حقیقت سره جوړنه دي
چه دا یو خوشحالوم بل خپه کیږی
ښه پوهیږم دروغ خواږه رښتیا ترخه دی
دې خوږوته زما خوله کله جوړیږي
دامونږ ټول ورته وړانده ښکاروکه څنگه
چه د شرم کار کوی او نه شرمیږي
په رښتيا چه زورورنلری سترگی
په رښتيا چه سترگی سترگونه شرمیږی
د هغه قاضي به څه راز قضاوت وي
چه قضایې خپل حاجت ته منسوبیږی

دا رښتيا ده چه د دروغو مزل لنډوي
يعنی دا چه سړی ژرځای ته رسيږی
چه د چا په نوکړی سرلوري کاندې
سرله دینه زیات هيڅکله نه ټيټيږی

د درگاه سپې

د صاحب د درگاه سپې
د غریب کاله سړی
په نظر کښی یو شان نه دي
یو ئې خپل دی بل پر دی
د جناب په نامه یادېږی
د لیلی د کوڅی سپی
جناب نه دی هر سړی
که مزدورشی د صاحبت څوک
له هر چا نه وی بی قدره
که څوک ځان ورته سپی کاندی

د صاحب پری خاص نظروی
 سړیتوب سائل گناه ده
 په حضور کښی د بادار
 په نظر کښی د استثمار
 هغه سپی چه صاحب کور کښی
 په نعمت او ناز ساتلی
 یو سړی د سپی خدمت ته
 بودجه کښی منظور شوی
 نورو سپیو غوندی نه دی
 له مزدوره معتبر دی
 د صاحب چه پری نظر دی
 صاحب وایی زما سپی ته
 د سړی په نظر گورئ
 په ادب کښی یی هیڅکله
 له انسان نه کم مه بولی
 اودس نه ماتوی کور کښی
 ځی د باندی چیرته لری
 چه یی نکرئ چغه کوری
 له دهقانه یی ژوند بڼه دی

په صابون مينځلى كيږي
 ډير خواران او غريبان يې
 ژوندانه ته هوسـيږي
 لکه سپى د يورپيانو
 نازوى ئې بي بي جـانه
 چه په سپى ده مهربانه
 د سپى دا قدر چه وليد
 بي همته انــــــــــسانانو
 ډيرو ومانه سپـيـتوب
 د دنـيا د صاحبـانو
 سړى سپى شوه سپى سړى شوه
 د صاحب له برکته
 او زمونږ له دون هـمته
 که انسان استخـدامـيږي
 عملاً د سپى خدمت ته
 د قانون نظر خو ښه دى
 د انسان لوړ کرامت ته
 حقوق واړه مساوى دي
 د بـډاي او د فقير

د صاحب او د حقیر

زندګان

لارم دارالمجانین ته
هله و څولـیونی
دیر بی قیده غریدل
ژبې نه وی په فرمان
ازادی وه د بـیان
په خبرو بندیز نه و
نه و ډار د څارنوال
د خطر احساس هیڅ نه و
بی پروا و ناطقان
نا خبر له این و آن

کیدی رنگ په رنگ خبری
بی ادابو بی ترتیبه
د هر چا کلام مصون و
لکه خوی د پارلمان
له قانونه په امان
دروازې که وي ترلی
خنځیر پیچ و لیوني
په نامه شفاخانه وه
هیچا نه باله زندان
بدل شوی و عنوان

له هغه خایه چه لارم
د محبس تورو کوټو ته
هوښیاران لا په عذاب و
ترینه ښه و لیوانیان
دا د عقل دښمنان
په پښو کی زولنی وي
په لاسو کښی اتکری
هوا حبسه رڼا نه وه

ژوندون ډیر و هر اسان
 په بد حال کښی و بندیان
 مگر ژبي بندې نه وی
 وینا وه پیره ازاده
 نه له بند څخه بندیان
 نه له اوره پتنگان
 چه راووتم له بنده
 تګ راتګ هر لور ازاد و
 هر څوک و پخپله خوښه
 غلامۍ ته و روان
 د یوه د بل بندگان
 آزادی د فکرنه وه
 ژبي بندۍ وی له پاره
 په احتیاط احتیاط مجلس کښی
 غبریدل به وزیران
 وایه! چیرته و زندان
 په کوم ځای کښی و بندیان

د محیط تاثیر

سوزوي مو اوبه هم چه په جوش راشی
اوبه اورشی که محیط یې وي سوراور
په اوار بستر کښی سیند درمی ارامه
خوپه چر کښی یې بیا گوره شر و شور
په هر څه کښی د محیط تاثیر ته گوره
وی بې زهره وچه اوبو کښی وي منگور
لوگی اورنه دي پیداخوڅوک نه سوزی
د محیط اغیزه کله لری مور

له يوه پښته رڼا او لوگۍ دواړه
 د يوه مخ منور او د بل تـوـر
 د مظلوم د زړه تاو ساره آهـوـنه
 سـوـزوى دظالمانو كلۍ كور
 د ظالم عاقبت خواري له هر چانه
 ما ډير خوار و زار ليدلى ظلم زور
 ډير سپاره مستو آسونو غـوـرځولى
 يزید هم د اقتدار په آس و سپور

د دهقان درس

وايي چيرته په كوم ځاى كښى يوه د هقان و
 چه رستم د زمانى ورته حـيـران و
 ډير غـويان يې ستړى كړى وجغ لاندې
 په قلمبه كى يې اوبه كړې ډيرى سپارى
 نرى شوي يې په لاس كښى ډير يومان و
 كار او زيار ته يې وركړى امتحان و
 د خپل مـت او بـازو له برـكـته

له هر چانه ئې ژوند بڼه کور ئې ودان و
 له نستې نه راوتلې و هــــستې ته
 له وچ ډاگه ئې جوړ کړې گلــــستان و
 رســــيدلې ئې باغــــونه و ثمر ته
 د انگورو وږې خوړند شان په شان و
 چه ناخپه دا د کار سړی رنخوړ شو
 بياپکښې نه هغه زورنه نه هغه توان و
 چه د باغ د ونو ونکړه پالنه
 د زامنو په همت کښې ئې نقصان و
 باغ له دربو له کبلو څخه پک شو
 د وحشی بوټو له لاسه هر څه وران شو
 نيستي بــــيرته راروانه شوه کاله ته
 چه د کار ســــړي رنخوړ او پريشان و
 د دهــــقان ووي ای زما خوارو زامنو
 له يو تاک لاندې ما ايښې ډير شیان و
 اوس ئې خای بنودلې نشم دومره وایم
 چه وړيايي مه گنئ په قيمت گران و
 که په لاس درشي نيستی به موشی غوڅه
 له روستی سلگی سره يې دا بيان و

د دهقان زامن د پلار له مرگه وروسته
 شپه او ورځ په باغ کښی ستړی اوستومان و
 د هرتاک بیخ یې سپړه چه څه پیدا کړی
 په تلاش کښی د موندلو سرگردان و
 دباغ خاوری لاندې باندې شوې څوواره
 هیڅ پیدا نه شوه د ورکی په ارمان و
 پس له ډیرو زحمتو ډیر و خوارو
 تفاوت د باغ حاصل کښی صد چندان و
 د دهقان عملی درس د رمز په ژبه
 کړه ثابته چه د تاک لاندی ډیر شیان و
 چه د کار سړی جوړ کاندی له بیکاره
 دغه پوه او هنر کار د دهقان و

چا څه راوړه او چا څه

چا جهان ته تش کدو غوندی سر راوړ
 چا په سر کښی فکر لوی لکه غر راوړ
 چا د شمع په شان خپل کور رڼا کړی
 چا سحر غوندی له ځانه سره لمر راوړ
 چاته تندر ځان سره دی مرگ راوړی

د باران څاخکو صدف ته گوهر راوړ
 راوړ انجې ډیر ناوړه بوی جهان ته
 گل دنیا ته خپل وجود معطر راوړ
 یو بڼاخ گوره تش کوتک شو د وهلو
 بل بڼاخ گوره چه ئې سیوری ثمر راوړ
 له یوه لرگی نه دار جوړ شوبل یو پل شو
 چا له ځان سره خپرونه چا شر راوړ
 چاکړه زیاته دښمنی په دی عالم کښی
 چا پیغام د محبت د بـــــــشر راوړ
 د چا لاس کښی تیره توره ده گواښیری
 چا د پوهی او د فکر هــــنر راوړ
 چاد خلکو د امید سترگی ړندی کړی
 چا د زړه سترگو ته نوی نظر راوړ
 انسانی فکر ئې جگ کړ تر افلاکو
 د بشر پوهی لره ئې وزر راوړ
 هغه مه هیروئ هیڅکله عالمه
 چه عالم ته ئې د مینې اثر راوړ

په بنکلا مین

څوک مین په بنکلا څوک مین په بنکلو
 یو په خوله تری اخلی خوند بل په کتلو
 د چا برخه د بنکلا درک و احساس
 د بل برخه وی جنسي دلک و تماس
 یولیوال وي چه تری واخلی خوندخلوت کی
 بل وی محوه په جمال د طبیعت کښی
 محبوبه د هنر مند بنکلی معنا ده
 معشوقه د بوالهوس پادر هوا ده
 د چا سترگی څاری ستوری او سپوږمی
 د چا برخه هوسونه خر مستی
 دیوه نظر په شکل او صورت وي
 او د بل محبوب خپله محبت وي
 ظاهر بین په سپین پوستکی مینیری
 سطحی مینه ځی پوستکی ژر توریږی
 شکلی وی فانی بنکلا ده بی زواله
 بی نیاز له گانو له خط و خاله
 د ((افت)) محبوب عرض نه دی جوهر دی

په نظر کښی ئې چه ښکلی دی هنردی

څلورځی

فکر کښی خیال په خیال کښی فکرنیول

معنی ته رنگ، رنگ ته معنی ورکول

د شاعر کار دي شاعری وگڼه

د زړه په سترگو خوب په وینه لیدل

د معنا د زړه په راز ورمز خبریم

دژوندون ښکلا ته سترگی اونظریم

دادلاسه او پښو کار له مامه غواړی

خیال او فکر ته پیدا په شان د سریم

هغه وینم چه یې نورنشي لیدلی

هغه وایم چه یې نورنشي ویلی

دلته څوک د حال په ژبه نه پوهيږي

زه په ژبه د مال يم غـريـدلی

که رښتـيا نشي ويلي اوسه غلي

دروغ خومه وايه که ځان گڼي ښاغلي

آس ئي مه بوله براق ورته مه وايه

بي لکي خره ته که خر نشي ويلي

يخواکور کښي بي بي ناسته وه مستوره

تله بازار ته په سودا يسي مزدوره

اوس بي بي سر توره ووته بازار ته

ده مزدوره د کور ناستي ته مجبوره

څلوريځي

غلام عقل غلامی لره پيدا وي

دومره پوه په خوی اوبوی دخپل آغوي
چه په خیال کښی ئې سباکه یوڅه گزري
ده ئې وچولی کښی لوستي ډیر پخواوي

د آغا گناه بي بي غوندی مستوره
د مزدورگناه هم وی لکه مزدوره
بي بي نشی لیدی څوک مزدوره وینی
څه به وایم د دی خلکو له شعوره

له ټوټکو غواړی اثر د مسیحا

کـتـوري غـواړی له زانو د هوا
احمق سپي ته واېښه ږدی اوښ ته هډوکی
کوي ږوند ته اشارت گونگ ته وينا

حکومت که قانونی نه وي شخصی وي
داغا، آغزاده او د بي بي وي
کورنی او خیلخانه پکښی خاني کا
قندي گل شاگل ماگل پکښی خوندي وی

خان د چا غلام کړه که په نورو باداري کوي
سر ټيټول زده کړه که کارونه سر کاري کوی
هله زورورته په گونډو لاس په نامه اوسه
دلته که فرعون غوندي په مونږ کلانکاري کوی

ته یې چه بد گڼي هغه خلکو ته ښه ښکاريزی
تا ته خواږه خلکو ته زهر ونه وترخه ښکاريزی
چه په مجلس کښی یی ساتي د سترگوتورشی د قام

چه په قصرانو کی خای ورکړې هغه غله بنکاریری

معکوس شوي اساسونه د هــــستی

حکله لور مقام ته رسي په یــــستی

ډیرڅه مومي چه له ډیروشیوتیرشي

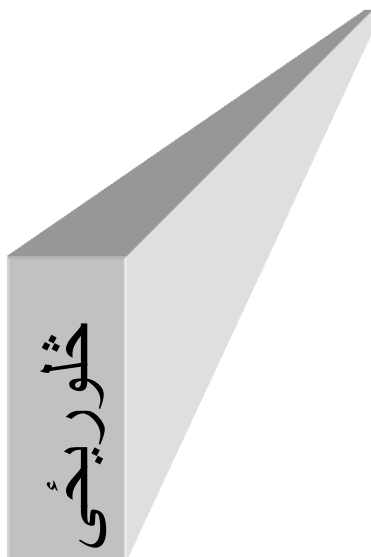
غلامان یې کره خانان خان پر ستي

هم شعرونه هم کارونه کــــره جور

دلیک لاولوست می کتابونه کره جور

دوه بینتانه می نکره هیڅکله

که می هر څومره مجلسونه کره جور

قهرمان د سیاست دي هر یزید

ولایت لره په کار دي بایزید

شاهان فخر د دنیا په تخت و تاج کا

ادهم تاج نه بهتر وگانه تبعید

قانون وی اول نظر کښی ډیر بناغلی
چه لانه وی د عمل کورته راغلی
نقص او عیب یې په عمل کښی معلومیری
خصوصاً که چلوونکی وی ناولی

چه دویني درجه دې نشي دنگه
نورڅه مکره زندگی دې کره بلمنگه
ژوندون هله شی بی مالگی چه سړی
سترگی پټې غورکړی بنډاو ژبه گونگه

مخالف وي يوله بله حال او قال
په وينا کښی گوره عکس د مقال
د پښتودا حماسي عالی شعرونه
درته بنی د پښتون پریوتی حال

بيند—تون ډير دي تيرايستلی شاعرانو
مغورکړی په ستاي—نو ادی—بانو
که اوس سل گزه کوهی کښی بنکته پروت دی
ورت—ه ځان بنکاری اوچت له کهکشانو

لاپي شاپي ځان ستايل غټې خبرې
که هر څووی زړورې زورورې
قوت نه دي کمزوري او بيوسي ده
شاعرانو راغوستی خول اوز غري

بنځه حق لري د ژوند او کار کولو
لکه نرد ل—ياقت څ—رگندو لو
په دي شرط چه اهليت وښی په کارکی
نه چه ځان ښی په ځان سينگارولو

ماموریت که په ښه وجه ښه صورت وي
لیسرین پوډر ته به څه ضرورت وي
کار وړانږی نه وایمه چه څه کړي
که معیار د لیاقت زیب و زینت وي

د ځان ساتلو پوهه عامه ده هر چا سره ده
هم له انسان هم ځناورو د صحرا سره ده
د حق ساتلو او د ځان قربانولو پوهه
له اولوالعزمو لویو خلکو د دنیا سره ده

د کار خلک نه کوي ډیری خبری
د خولي شور کله کوی د جنگ لښکری
چه ســندري جوړوي هغه وي غلي

سندر غاري وايي شپه او ورځ سندرې

فکر مه بیا په یوې خواته مدام
چه محدود نشي هرلورته کوه پام
مقید یې د گادی آس غوندی نکړی
له او هـا مو یې ساته په اهتمام

څه په کار به د چا هغسې شوری وي
چه د بریرې واک یې لاس کښی د ملاوي
کله اور کله اوبه وي کله هیڅ نه
گاه د وسپنو نینې گاهی حلوا وي

ځینې ځینې تشوي پکښی ډک زړونه
ځینې نور غواري چه ډک کړي تش جېونه
په وینا کښی چپ په رایه کښی چه راست وي
مخالفه یې ده ژبه نه لاسونه

هرچا هر څه په يو رازنه دي ليدلى
څوك يوراز اوڅوك بل رازدي پوهيدلى
د گـمان كه نه وي حقيقت كښى
چا چه نوري دي غولولي غوليدلي

په جهان كښى چه مردوده باداري شوه
روحاني رنگ كښى راووته پيرى شوه
د پيرى او مريدى بازار چه سور شوه
سياسي رنگ يې پيدا كړ ليدرى شوه

په وړانكارو چه كارونه جوړوي
حقيقت كښى جوړكارونه وړانوى
ياتگى ياديـره زياته سادگي ده
كه بتان په بت پرسـتو ماتوي

بدبینی نه ځی که دید هم لار شی له لیمونه د چا
 په تن مینځلو خیری نه اوزي له زړو نه د چا
 یقین راځي راځي د یو د بل په خبرو باندی
 بد گماني نه ځی هیڅکله له مغزونه د چا

په تعلیم به یوڅوک پوه په زیرو زورکړی
 بی هنره به صاحب د کوم هنر کړي
 ورپه سربه کړي خولی د پوهنتون
 باورنکړم چه بدل ماغزه د سر کړي

له ځانه لرې شه چه ځان وويني
 جهان نه اوزه چه جهان وويني
 نه ډیر نږدې لیدی شي نه ډیر لرې
 نه به تورتم نه ډیر روښان وويني

يو بیکاره اوناکاره به کاردار کړې
یو بی واکه اویوسه به واکدار کړې
د یابو زین افسار به کړې د زرو
گمان نکړم چه بدل به یې رفتار کړې

داعادي کـــــــــــــــــتابي پوهه چه یادیږي
په لیک لوست باندې هرچاته حاصلیری
دماغي انقلابي نایابه پـــــــــــــــــوهه
کله کله کوم شاعر کښی پیدا کیږي

وژله یـــــــــــــــــوازي د تیغ کار نه دي
مار هم قاتل دي خو خونخوار نه دي
چه بشری کـــــــــــــــــرامتونه وژني
هغه گڼلی چا خونکار نه دي

که انسان د خیتي نوم وي نور څه نه وي
پروا نشته که پراته ورته واښه وي
که دماغ سترگی غوږونه زړه او روح وی
بی هـنـره ژوند به بلمنګه سابه وي

که هرڅومره غولیدلی عام نظروي
ظاهرین ساده سطحی اوکورکروي
که هرڅومره ښه منقور او بد منظور کا
بیا یې هم قضاوتونه معتبر وي

چه شوتله په آخور کښی وي واښه وي
چه په مالګه په کاسه کښی شي سابه وي
د انسان د ژوندون مالګه کیفیت دی
فرق یې نه وي له حیوانه که دانه وي

شاعر بوسه غواړی کنځلو سره
 نه غواړی قند مخلوط له ګلوسره
 کابینه غواړی اعتماد له شورائ
 له سپکو سپورو بد ویلو سره

د ظالم د زړه چول کار د موسی و
 پکښی رحم اچول کار د عسی و
 ورکـاوه یوه ظالم بل ښه کاوه
 یو د عدل بل د مـینې رهنماو

پیر که خس دی بیا هم خپل مرید ته بس دی
 مریدان دي پیرکسان که پیرناکس دی
له مریده بندگی د خـدای مه غواړه
که له خدایه ورته گران پیر یو به لس دی

عقل هروخت د ضعیف دلاسه امسا ده
 له قوي سره که نه وی څه پروا ده

گوډ اوړوند بې امسا نشي گرزیدلی
تفنن د پاره لاس کښی د بـینا ده

په ضعیفه اراده عقل حاکم وي
که قوي وه اراده نوبیا خادم وي
د بشر خدمت ته عقل پیداشوي
په دی شرط چه روغ وجور صحیح سالم وي

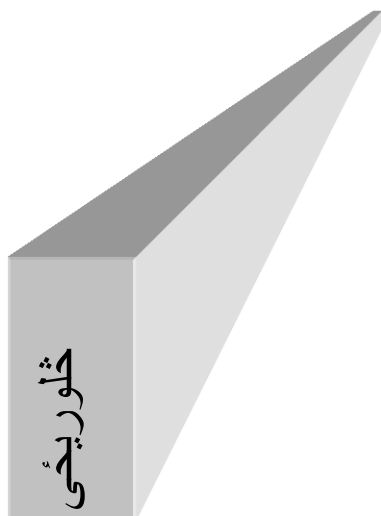
عقل گوري ارادي ته د انسان
چه تیری کوي که چا سره احسان
اراده چه هر څه غواړی اوکوی ئې
دي پیدا ورته دلیل کړی اوبرهان

غلامي د ذهن نه ځي له انسانه
د ماغ کله ازادیږی په اسـانه
نه ورکیری غلامي رنگ ئې بدلیږی
ځي بدن نه مگر نه ځي له وجدانه

سياست که به اسلام هم متکی وي
که هر خومره پر هیزگار او متقی وي
باهم هېڅ صرفه به قتل و قتل نه کا
مقابل کښی که امام د دين علی وي

شمر نوم دهر ظالم د اقســتدار دی
چه لوی شوی په کاله د سرکاردی
په حسین کله لاس نیسي یزیدان
اقتدار که مسلمان وي هم خونخواردی

یو غلام دي داو هامو خـــــــرافاتو
بل درسم او د رواج او عنعناتو
په دنیا کښی خوشل رنگه غلامي شته
د شهرت غلام بنده د مخلوقاتو

مجلسونو کښې ښه کيږی تقریرونه
تنهایی کښې پیدا کيږی لورفکرونه
چه هم فکر هم وینا دواړه عالی شی
اجتماع او انزوا دي دوه وزرونه

که په چاباندې غـالبه تنهایی شي
ژوند بیخونده شي چه محض دانایي شي
که بخی په جمعیت کښې شي څوک محوه
خوښي زیاته شي خو کمه بینایي شي

یوه ښکلی ښایسته پری پیکره
بله توره ناشولته بد مـنظره
کمیت کښې یی فرق نشته کیفیت دی
چه یوه یې کره بلا بله دلـبره

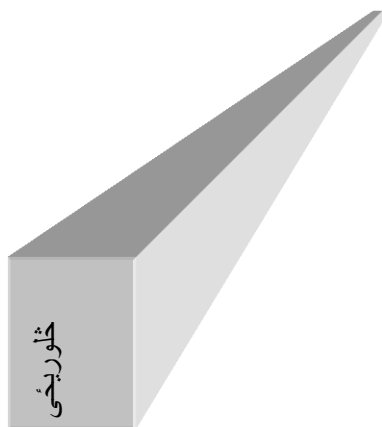
گونگ می خیره روند می اواز پیژني
کله می دوست غوندي غماز پیژني
چا په یوراز چا په بل راز ولیدم

زما اصلي رازاهل رازپــــیژني

چه د چا فکر منفي نظر منفي شي
عملی جنبه شي ورکه فلسفی شي
د شبنم طوفان یی مخه د کارنيسي
د لمدو ختوخو لږ اوبه کافی شي

ذره بين عقل ته هــــرخه ډیر غټیږی
وره پچه ورته لوی پیچومي کــــیږی
تیت وپاس ورته مهیب کاندی خپل وهم
د مږک سوري گړنگ ورته بنکاریزی

بتان چه مات کړی بت د ځان جوړوی
ځان نه ولي بل نه شیطان جوړوی
مريدان نیــــسی د الله په نامه

بیا ترینه خا—ننه بندگان جوړوي

په احسان غلاموي چه بل احسان

بیا دعوه کوي د خير او دا احسان

دا که ستا بشر دوستي وي بشر دوسته

لا به خکري که ليوه شي يا شيطان

خوبش مي دی لوی مجلسونه شورائي

يا د ف—کر په عالم کښی تنهائي

د ملگرو خاص مجلس ته خوشحاليرم

خوبش مي نه ده مجلسونه هر جائي

ظالم خ—وب کښي پير په زوره خريده

دي ويده و خو را ویش یی ک—ړه ويده

دایي خوب دي چه نور خوب ته نه پریږدی

لابه څه کری که له خ—وبه وینيږه

په ی—وه پودی مریزی قلندر

په ملک—ونونه مریزی سک—ندر

که څوک پوه شي بډای وړی فقیرموردی
له بډای سره تل جوع الـــــــبقر

یووکیل ته ځوی ویل چه ولی پلاره
کارته نه ځي تنخا اخلی له سرکاره
هغه ووي چه په کار او په خدمت خو
تنخا گانی مــــزدوراخلی له باداره

مونځونه کړی خو یوهم نکړی داسلام دپاره
حج ته د خدای دپاره نه ځی ، ځی د قام د پاره
هرڅه چه کړی د قام لیدر اصلی منظوریې داوی
چه په ولس کښی شي مقبول د خاص و عام د پاره

چه وکیل تش کاندې زړه جب یې ډکیري
چه وزیر ټیټوی سرځای یې لوړیري

د وزیرلمنی لاندی ——— رداری
چه وکیل کاندی خوله وازه معلومیری

خوار غریب خوپه خیرات کله مریږي
د بدای لـــــــوره هیڅکله نه کمیری
د شهرت داقـــــــتدارد عزت وړی
گڼه سترگی چه غـــــــروڼه نه پکیری

راته ووېل د نـــــــسوارو ټیکه دار
نسوار خوله کښی مانع کیری د گفتار
سرکاري ټیکه دار پوه په رمازه کړم
چه سرکار ورکوی خلکو ته نسوار

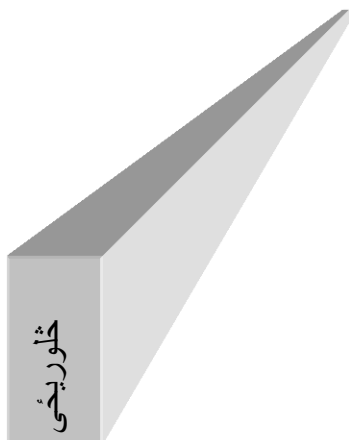
د جلال بنایست په پېرساز و سامان وي
زیبایی د فقر بل رنگه بل شـــــــان وي

صبر بڼه ښکاري چه لیس وي پورته شوي
گل بيد بڼه وی چه سر ښکته پریشان وي

د انسان جوهر د ژبي گویایی ده
همدغه یی زیبایی او دارایی ده
بی له ژبي هېڅوک هېڅ نشی موندلی
دانایی دلـــــــــــــــــریایی که بدایی ده

په خوراک کښی وي د خولی برخه خوندونه
ساز سرود او بڼه نـــــــــغمه اوري غوږونه
د ښـــــــــــــــــایست په نندار و سترگی خوږیږي
د معنی په خــــــــــــــوند پوهیږی د ماغونه

چه جهاد سیاسي نه وی مسلکی وي
سیاسي مراعاتو نه لایــــــــــــعنی وي

انحراف چه له مسلکه قبول نه کا
ناکامی هم ډیره لویه کامیابی وي

ډیر اثر شته د اور ژبو په تقریر کښی
سحر پټ دی د وینا طرز و تعبیر کښی
په اذهانو کوي لـــــــوې خطیبان
وینا په مد و جزر بم او زیر کښی

د هر چا چه حیوانی قوت زیاتېـــــــږي
نفس شیطان لره هغو مره مغلوبـــــــیږی
که څوک غواړي چه غالب شي په شهواتو
په مړښت نشی دا کار په لوړه کـــــــیږي

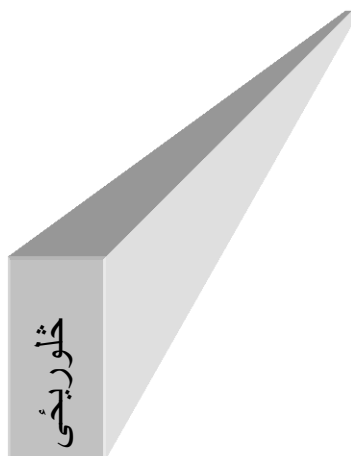
کموي روژه غـــــــوښتنې شهواني
مضمحل کړی هـــــــوسونه نفساني

د روژې غايه همدغه شي دي ځكه
روژه نه نيسی صغیر شيخ فانی

چه محروم نشم د بنه ژوندون له خــــونده
خلاص می کړه خدایه! د حرص حسد له بنده
له دوستانـــــــــــــوسره زه بنه یم پخپله
لـــــــــه دښمن سره می ته بنه کړه خاونده

خلک ودونه کوی په ډول په نغاره
فحاشی کړی ډیره پته کـناره
د زاهد پتی گناه لری تـینگ ستر
عبادت زهد و تقوایی وی بـنکاره

ڇوڪ خپل فڪر ته ملڪري لتوي
ڇوڪ ملڪرو ته خپل فڪر بدلوي

چه خاوند د عقیدې وي په رښتیا
عقیده له چا نه نه قـربانوي

په دوستۍ کښې دښمني خو غډاري ده
که ښه نوم ورباندې ږدي نو هوښیاري ده
بد ښه کیږي ښه بد یږي په خـبرو
په وینا کښې خو همدغه ساحـری ده

داسطحي خبرې باد وړي بربادیږي
چه خبره وي عمیقه پاتې کـیږي
سطحي مه اوسه ډیر زیات که عمیق شي
په خـبرو دې بیا خلک نه پوهیږي

په منطق او استدلال حق باطلیږي
یاباطل د حق په ځای باندې دریږي
فلسفه عقل او پوهه هغه وایی

چه انسان ئې په ويلو خوشحاليږي

راغونډيږي ډير عالم په مـداري
ياچه غم وي يا بنـادي او سيالـداري
که څوک خلک راټول په يو ملي هدف کړي
ديته وايي قيادت او لـيږي

څوک په کارکښي لاس پښي کاندې ستومانه
د چا زړه ،روح او دماغ وي سرگردانه
دا د تن نارامي ډير درته ښه ده
که دې ورکه نارامي کړه له وجدانه

توره ئې اخيستي لاس کښي نه ده توريالي دی
خوب کښي ئې هم جنگيدلی نه دي بريالی دی
داسي تش نومونه دلته ډير مونږ اوريدلی دي
رنگ ئې د ليدونه دي هو نوم يې گلالي دی

چه په ډير مشکل پيدانوی معنا کړم
په ډير زيات کوښښ يې ښه طرزکښي اداکړم

وايم اوس ئې پوهيدو دپاره چـــــــيرته
 خـلـيـلـى مجروح پڅواک يا بل پيــــدا کړم

چه زورنه وي ضرورت پيښ شى دليل ته
 چه دليل ئى وى کمزورى ځي تاويل ته
 زورورته څوک دلـــــــيل نشي ويلی
 دليل وايه! مساوي يا کوردلـــــــيل ته

آزادي که خـيـراتى وي يا د چا مهرباني وى
 افتخاربه پري ونه کا که همت يـي افغانى وي
 قرباني چه پکښي نه وي هغه کله لوى اختروي
 آزادی سره تړلې ډير ه لـــــــويه قرباني وي

خوښه دي چه غلاکړى که فحشا اوکه سودونه کړى
 چا ته جاسوسي کړې که په چاباندی ظلمونه کړي
 دلته د عمل آزادي هــــر چاته حاصله ده

سردې د وهودي که آزاد ازاد فکرونه کړېي

نه ئې زړه کښې صداقت، مینه وفا شته
نه ئې سترگو کښې څه شرم او حيا شته
سياست لري څو ————— ومخه څو اړخونه
وخت په وخت ئې خوله کښې سل ژبې گوياشته

په سرکار قد رو قیمت گوره په کار دی
که کار نه وي محض سرڅه په کاردی
د کار دار ټول اهمیت گڼه په کار کښې
بيکاره کار داربل شی نه محض دار دی

که وی شعر لکه درېنکی آبداره
د صنعت هنراو فن عالي شهکار
ورته غورمه نیسه هیڅ آزاد فطرته
که پکښې د غلامۍ وی څه اثار

باید شعر شعور خلاص کړی له قیدونو
ترقی لــــورته رهبرشي د فکرونو

د اوهاموخرافاتو بتان مات کړی
وی منکر د زور او زر د قدرتونو

که طاعت او عبادت هر څومره کم وي
خداي دې نه کا چه شریک پکښی صنم وي
په **ریا** چه د مخلوق د پاره کیږی
که **شرک** نه وي له گناه سره به سم وي

که بی رنگه بی ریا زهد تقواوي
له تگی برگی چل ول نه مبرا وي
څوک یې کله بازارونوته را باسي
سود سودا لره خوزهد د ریا وي

که په پوهه مشهور شوي افلاطون
تر هغه شهرت کم نه دي د مـجنون
شهرت نه غواړی عادی ژوند بلکه غواړی

يا په سر تاج يا سرايښی په زنگون

داچه څوک څه شی له چا غواړی ارزان
حقیقت کښی څرځوی ځان په احسان
گران ارزان دی ارزان گران دی که څوک پوه شی
په اصلی قـدر و قمیت باندې د ځان

څوک چه له عشقه ناقرار نه وي
پـوه په معنی د انتظار نه وي
غم راوینس کړی او پوه کړی نه وی
عقل یې بینا زړه یی بیدار نه وي

خوندی نه وی چه ژوند محض دانائی شی
بی معنی شی که یـوازې عیاشی شي

کم و کیف خوند او معنی جلال — مال
چه په ژوند کښی شي پیدا ژوند انسانی شي

که می ژوند وي د زندان تورو کوټو کښي
که تک تورشم د سکرو په معدونو کښی
که می سترگی شي رنډې یم په تورتم کښی
بیا هم غواړم د حیات اوبه تیارو کښی

زړه شي خوښ چه سترگی وگوری ښکلاته
چه زړه ښه شي نوخوله جوړه شي خنداته
خوږ اواز د غوږ له لاری راځي زړه ته
داحال مه وایه کانه او نابینا ته

بی ستره شـولی ښځی او جوڼه

هم رشـوتـونه هم شهوتونه

ښکلا بی ستره مینه بی ستره

محکوم په ستر نرنر فـکرونه

بزرگی خونیک عمل زهـد تقواده

هسي نه چه پـه نژاد نسب بناده

اوس چه چانسب نژاد پـــــــوری تړلی
نژادی توپیر ئی بڼه ســـــــمه معناده

لغمانی

نه دی بد تمام غــــلجي يا دراني
يا ازیك ياهــــزاره يا ترکمــــنی
نه ټول بڼه دی نه ټول بــــد دي ولسونه
دي قــــانون نه مستثنی دي **لغمانی**

شخصي نظام چا ته ډیر څه ورکوی
چاته خپل حق هم پوره نه ورکوی
کله د چا مخ بڼکلووي پــــه مینه
کله بیا گوره سوک په خــــوله ورکوي

هر زردار گوره د زرو مالک نه دي
لکه هر په سلوک پوه چــــه سالک نه دي

د دنيا طالب که هرڅومره فقيروي
فقير نه دي د سرو سپينو تارک نه دي

شخص که هرڅوک وي د خوړوځواکم وي
د ده ظلم وي څوورځي که ظالم وي
خدای دي نکړی جامعه په ځان ظالمه
چــه دا ظالم هم قايم وي هم دايم وي

دي ملي فرهنگ _____نگ اساس د مليت
هم ملي ثروت دی هم _____لی قدرت
شعري پانگي دی ((الفت)) ډيرسهم کړی
په دولت کښي د کلتور او ثـ_____قافت

د يوه خوله سـ_____ی د بل سـ_____ی د درو
وی بيباکه خوله د سـ_____یکو زورورو
يوچه سيکه سـ_____ی خوله هيچا ماته نکړه
ماتوي خلک ډکي خولي له مرغـ_____لرو

تقاضا د جگ اوتيت نه وی يوشان

راشه! وگوره باغبان او یالیزوان

یو تیت بوتی ته میوی یسی تیتیری

بل جگې بناخ ته دمیوی لوروی خان

مچ که پاس د چا په سر خای ولري

که په لوی دسترخان خوری شکر تري

که دگل په یانه ناست وي گلخانه کښی

بیا هم نشي پرینودی مردار خوري

که ماشوم لاس کښی نانز که گد وي

لویان هم ماشوم په لاس کښی لوبوي

په ولس کری حاکم لوبې په ده بل څوک

سیاست رانه نانز کی جوړوي

دکارپوهه خوهم وینه هم بیناوي

شله نه وي له عمل سره اشناوي

سره نه وي جاذبه لري د مینې
ورسره اخلاقي تومنه د تقواوي

حب او بغض دوه قوتونه دی انسان کښی
که یوه نه وي بل هم نه وي جهان کښی
هر یوه نه پخپل خای کښی اخله کار
پام کوه! چه یوهم مړنګری په خان کښی

که په ظالم څوک بلوسیدلی نشی
د مظلومانو دوست کیدلی نشی
د خدای د پاره دښمني ده دوستي
خودا دوستی هر څوک کولی نشی

ای فکرونو دماغونو کښی بندیانو
په عمری قید مقید و محکومانو
رحم نه دی بی رحمی ده که بدل شی
د مرګ حکم په عمری قید د قیدیانو

د بلو پروازونه وی گلزار ته

دزاغــــــــــانو پروازونه وي مردار ته
زاغ مشهور په هوبنډيارۍ دې بلبل نه دي
پټ په غورکښۍ دا حال ووايه هوبنډيار ته

عناد په زړه کښۍ توره لاس کښۍ کبر سرکښۍ لري
ډير عــــــــــذابونه ډير و خلکو ته نظر کښۍ لري
پټې عــــــــــقدي د ظالم تريوتندي کښي غوټه ښکارۍ
خوله يې هم سپۍ ده اوخوړۍ سپي په درکښۍ لري

يوشان نه دي نصيبونه قسمتونه
کاتبانو د ازل کړۍ فــــــــــرقونه
چا بانگونه دي پک کړۍ په ډالرو
چا يـخـيـلو خـدمـتونو تاريخونه

د يوه آسوده ژوند کښۍ شرم وعاروي
د بل خوار او ساده ژوند کښۍ افتخاروي

فضيلت اوتقوئ نه وي ډير ثروت كښي

ډير مالدارسري به ډير لږ ايمانداروي

يوظريف نقل د هر مجلس و

په لطيفوئي خوښ داوولس و

غلام نبي وځای يې چارباغ و

غني معنی کښی مادي مفلس و

غلام نبي د لغمان د چارباغ د قرغيو
د ماهيگيرانو د کلی د څخه وو او دا
يوه درباری توکی وو

د شاهي کورنی سردار هاشم خان او

اوس خاورو لاندی چه نه غږیزي

تولـوـهیرکړی هیڅ نه یادیري

غایب نظر نه غیب شی عالم کښی

خلک د خلکو ژرژر هـیریري

چا راوړي ځان سره ده بینائي

چا پخپل مخکښی د حسن رنائي

چا دښکلو بنایسته سترگو دپاره

رانجه راوړه چا د سترگو سلائي

د هغه به مادي ژوند ډير خوارو زاروي
چه يوازي له معنی سره ئې کاروي
د مادي اود معنی مقابله ده
چه هريوشې ډير غالب هغه بل خوار شي

هيواد ته مخه چه طوفان شي

بنارونه کلی کورونه وړان شي

سره شی يه وينو ډير ميدانونه

يوه سړی نه جوړ قهرمان شي

چه تياره راشي ډيوه رڼا شي
ډيوه مړه کيړی چه شپه سبا شي
د ډيوې ژوند دی تورو تيارو کښی
مهرويان شپه کښی رعنایي باشي

دلته هلته لفظ بدلیری او ورکیری

معاني په هیوادو کښی نه بدلیری

معنی روح ده لفظ جسد دي د معنی
لفظ مرکیزی معنی بل لفظ ته نقلیری

که مادي ژوند چا بدل کړ په معنا
په وهیدلی په معنی دي د بقا
خودارکار کله شي هغه څوک کولی
چېه راغلی وي مهمل اوبیمعنا

په احتیاط احتیاط په لاره نابیناځي
روند بی لاری نشی تلی که ځي بیناځي
پلي خلک وینی لوری او ژوری
بدایان نه وینی زمکه په هوا ځي

یوڅه اصول دي ژوندانه ته ضرور
خوچه ژوند نشي داصولومزدور
ایدیولوژی بڼه ده د ژوند خدمت کښی
نه چه ژوندون ته شي بادار یا تربور

عقاید که مذهبي که سیاسي وي

چـه اساس يې محبت بشردوستی وي
په هرېزم کښی چه وي ترې به خايريم
په دې شرط چه تش نوم نه وي حقیقی وي

سياست موچه سرونه لـــــــوروي
منارې موله سرونو جـــــــوروي
سربازي کړی مقدسه مرگ ژوندبولي
سروهي سرلـــــــوروي سرته رسوي

د دين باب کښې روحانی نه دي مادي دي
سياست کښی د ملي روح منادي دي
د ملی روحي څومره کړی ســـــــتاینه
خـــــــود دين روحي سره عنادی دي

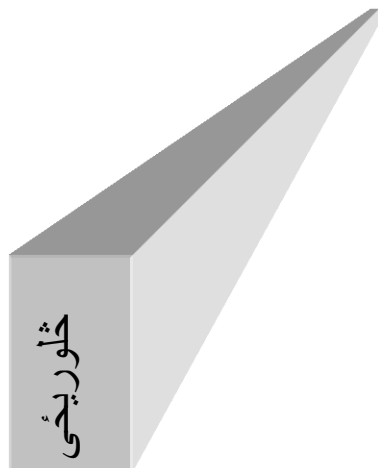
لـــــــیونی یونس خنځیر کښی وتړلی

موريه کور کښی زولنو کښی وساتلی
نن په مرگ له زولنوڅخه آزادشو
آزادی ته خوښی نه دي رسیدلی

ملاووي لیونی مرفوع قلم دي
گنهار اومسول نه دي څه یې غم دي
چا ونه وي چه په داسې بي گناه نو
ولی شوي دومره ظلم اوستم دي

احترام د سرتاج نه د مغزو
لوی توهین دي حقیقت کښی دسرو
قیمتي گوهر په غور کښی د خوبانو
بھانه ده د دولت د اوریدلو

یوه چاغ رنخوړته وویل ډاکتر
دومره ډیره چاغي خوري د سړی سر

نورڅه مه خوره يس له دى غوښى دځان خوره

چاغ بدن دى قوى زړه لره خنجر

کار له فـکره کار نه شي پيدا

گڼه چـرگه او هگى هغه او د ا

فکر کار دي او کار دي مجسم فکر

يوو بوله ابتداء بـل انتها

سياست جاه و جلال دي د روزگار

د ژوندو سابه په مالگه کړى سرکار

خوکه مالگه ډيره زياته شى ياکمه

بيا ژوندون لره مرض شى د فشار

که مزدور خان شي او خان مزدور

مجبور جابر شى جابر مجبور

ظالم بـليرى خونه ورکړى

نه حـاصليرى اصلى منظور

په نامه باندي چنگيز وي که تـيمور

رنگ ئی سبین وی که تک توروئ اوکه سور
رنگ دی ورک شی نوم دی ورک شی د ظالم
زمهریر غووندی وی یخ که سورتور

سره وسپنه په سره اورکښی پولاد شی
سره زر اور کښی شی زیورقدیری زیاد شی
هر رڼی د ابراهیم مقام نه مومي
دنمروود اور کښی حاصل ډیر لوی مراد شی

حسد زړه کښی دی حاسد لره سقر
جنت دی مینه ناک زړه اوښه نظر
د هرچا جنت دوزخ د هغه زړه کښی
غلمان حوری، مارلرم یی خیر شر

ژوندی کیری آزادي چه مړشی ډار
ډارزدان دآزادی هم ئی مزار

د سردار چه زړه کښي وي آزادي نه وي
نظر فـکر احساس هر څه وي مهار

وايي مـــــه کوه خبرې کوه کار
بي خبرو کار په کار دی د بادار
دخرکار اود خره فرق به نوڅه وي
که خرکار لکه خر کار کړی نه گفتار

کړی قدرتونه حماقـــــتونه
عیبونه ئي بولی خلک هنرونه
چه قدرتونه مخ په زوال شی
هنر ئی هم بیا گڼي عیبونه

ښکلیتوپ که وي مینې بی معنا
د ویر ده د مینې نه ده مړه لیلی
مبتذله اوناپاکه ښکلا هیڅ ده
د لولی د ښکلا شرم وي بها

وايي: زینةالماکان بالمکین

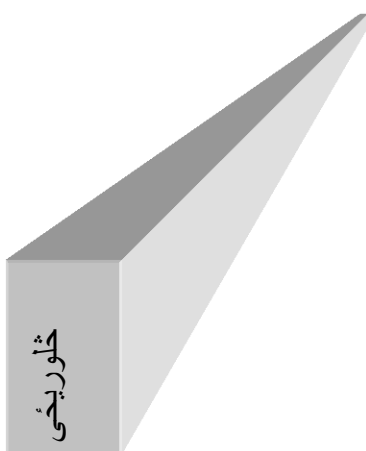
یـــــــــــــــــه ویونکی ئی ووايه !آفرین
که تشناب هرخومره بڼکلی وی جورشوی
مجبورت دی ورته بــــــــــــــــیایی نه تزئین

که خبرې وی د دروغونغاړه
لفاظی کښې ډیره لوړه مناره
ترینه بڼه ده یوپه سله یوپه زره
د صادق گونگي د گوتې اشاره

په عادی حال کښې عادي غونډې انسان یم
د ژون د چــــــــــــــــاروکښې له ډیرونه نادان یم
په بل حال کښې څوک زما په خوله څه وایی
چـــــــــــــــــه بیازه پخپله هم ورته حیران یم

دعشق توردی د عاشق د سترگوتور
سربلند شي چه په عشق کښې شي سرتور
په مذهبـــــــــــــــــب د سوولوو پتنگانو
د طوبی سیوری نه بڼه دی د عشق اور

سیاست زورته زیب زینت ورکوی

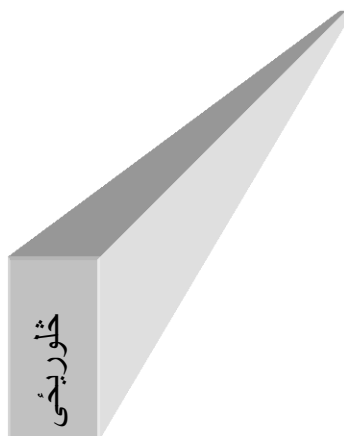

قانونی رنگ د عدالت ورکوي
لــه شخصیت نه حیثیت اخلي
بی شخصیت ته حیثیت ورکوي

بی طلبه مطلب کله وي جالب
په طالب شي یو مطلوب اوبل طالب
دطلب هڅه کښی پټ دي د عشق راز
په هجران کښي پټوی ځان مطالب

ژبه په وینا ژوندی ده سترګي په نظر
کارخانه په کار او آژنـــــسونه په خبر
زړه ژوندی په مینه سرژوندی په فکر باندی
ژوند د نظرفـــــکر وینا مینې په هنر

وایی چه خبرې لــه خبرو پیدا کیږی
فکر په وینا کښی زر غونډیږی او غونډیږی
څوک چه د خبرونسل قطع په سکون کړی
وژنی معنی فکر د فرهنگ کور خرابیږی

وايي چه خـــــــبري له خبروپيداكيږي
فکريه خـــــــبرو کښي کړي وده اولويږي
نه وای که خبری هيڅ به نه و په دنيا کښي
هر څوک د خبروپه قيمت کله پوهيږي

که پيداشي

که پـــــــيداشي محبوبه ښکلی طنازه
په احـــــــسان او حسن دواړو کښي ممتازه
ميـــــــنه ناکه حياناکه لمن پاکه
زړه ساتونکی عشق پالونکی ښه همرازه
نه مـــــــغروره په جمال نه کبرجنه
نه د حـــــــسن سوداگر نه چلبازه
په عـــــــرفان باندی مينه دل آگاهه
د نظريه ژبه پـــــــوهه بی آوازه
چه می زړه په یو نظر لمبه لمبه کړي
او آگاه می کړي د عشق له سوزوسازه
چه شـــــــي ماته لکه شمع دل افروزه

لــــه دنيا اومافيها می کړی بی نیازه
 ښکلی شعر کښی به ښکلی مقام ورکړم
 تری به جـــــوره موسیقی شي دلنوازه
 د صـــــورت ښکلا به شی معنوی حسن
 حقـــــیقی عشق به پیدا شی له مجازه

په داسې حال کښی

چه زور حاکم وي ظالم وی مـــــشاوړ
 وکیل جـــــابروی یا وکیل د جابر
 حـــــقوق دانان وي نوکران دخان
 قـــــاضی فاسد مفتی فاسق او فاجر
 جـــــرگه د صلح وی خانان ملکان
 هـــــریو له بل نه غلطی کښی ماهر
 شاهـــــد کذاب وی مصدق یی خاین
 د حـــــق لیدو ته ړوند ، قدرت ته ناظر
 رشوت رائیج وی واسطه نـــــافذه
 کوی ډیر کار د چـــــا لحاظ او خاطر
 مســـــاوات نه وي،وي تبعض امتیاز
 حـــــق ته نظر وی بیخی شاز او نادر

دعوه وی مینځ کنبی د فقیر او غنی
 یو ډیر غـریب بل د الماسو تاجر
 یو د قاضی په وره کنبی څوک نه پریردی
 د بل په وره کنبی قاضی هروخت حاضر
 یو له نظره د هر چالـویدلی
 د بل ساقی سـتایی غزل کنبی شاعر
 یو خـوا خیرن زاړه شکیدلی کالی
 بل وی اغـوستی لباسونه فاخر
 په داسی حال کنبی عدالت غوښتنه
 د حماقت خو هم یو حد وی آخر

بڼه

پوهیری! بڼه څـوکده؟ ضامنه د بقاده
 د بڼی په وجود کنبی مـاشوم میندلی ساده
 ملگری د ژوندانه ده منبع د ژونداو روح ده
 ((القاهاالی مریم)) د خـدای حقه وینا ده
 ژونـدون یی د عالم ژوند د مور د ژوندانه ده
 هم مـور د مسیحا ده هم خپله مسیحا ده
 بڼکلا د دې صورت کنبی پیدا کـړه ډیر رنگونه

هم يو رنگ اوبله رنگ کښي د خپل مجنون ليلا ده
 آدم نه تـــــــردې دمه هر چا ده خوښه کړي
 د هـــــــر نظر منظوره د هر زړه تمنا ده
 چـــــــا دلته پيدا کړي څوک ځي پسي جنت ته
 بـــــــا ايست د جنت حوره بل څوک نه ده همداده
 دنيا ته چـــــــه راغلي اول بابا آدم دي
 په څنګ کښی ئی ولاړه زمونږ بي بي حواده
 مـــــــګری د سفر شوه ساره دابراهيم(ص)
 بڼايسته ماريه ځـــــــانته بللي زمونږ مصطفى ده
 د حسن په قصه کـــــــښی د عشق په افسانه کښی
 مـــــــشهوره په عالم کښی د مصر ذليخا ده
 فـــــــرهاد ته ده شیرنه له هر چانه رنگينه
 وامـــــــق ته ډيره ښکلی له هر چا نه عذرا ده
 آدم ته درخـــــــانی ده موسی ته گلکمکی
 د فتح خـــــــان د پاره چه هر څه ده رابيا ده
 په سردي د غم پـــــــیټی سړیه! که ډېر دروندوی
 چه ورک دي کړی غمونه د سرو شونډوميکا ده
 توبنه ده د خـــــــوښيو د راز راز رنگينو
 د ژوند هره صحنه کښی دي د مـــــــخ رڼا ده
 سوفيا، تایلر هـــــــنر کښی عرفان کښی رابعه ده

په جنگ کښی د میـــــــوند خوملاله بی همتا ده
 کـــــــوتره شوه د صلح سکندرته رخشانه
 د حـــــــسن ملکه خود زیره جهان کښی دا ده
 کولی شی چه خوږ کړی یا تریخ کاندی ژوندون
 هم ډیر لطــــیف نسیم دی هم طوفانی هوا ده
 کـــــــړی سپک داوږو پیتی سپره شي په اوږو
 د عیش آرام بســـــــتردی باعث د نارامتیا ده
 سبا تیکړی کښـــــــی په بیگاه بله ډیوه ده
 د ورځې مروره د شـــــــپی بڼه ده پخلا ده
 اخـــــــتر کړی د قربانیو او غواړی قربانی
 وصـــــــال یی کله کله د سر اومال بها ده
 د ځو کړې درد سره یی د ځوی زیری ملگرو
 یا درنگ ساعت ته ویردی یا ډکه خوله خدا ده
 په غیر کښی یی ماشوم خوښ هم پلارد ماشومانو
 اولاد تـــــــه مربی ده پلروته مربا ده

دلبر او ستمگر

عناد په زړه کښی توره لاس کښي کبر سر کښي لري
 کبر جن کله رحم زړه کښی زړه ځيگر کښی لري
 شکنجو د ځورولو رنځو ————— ولوکار کښی
 ډير عذابونه ډيرو خلکو ————— و ته نظر کښی لري
 پټي عقدې د ظالم تريوتندي کښی غوټه ښکاری
 خوله یی سپی ده خروړی سپي په در کښی لري
 زورد دنیا که د ښکلاوي په هر رنگ کښی چه وي
 کبر، غوړوپه ستمگر اوبه په دلبر کښی لري
 ښکلی لــــري دولت د حسن سرمایه د غرور
 ظلم و ستم و ســــله په کور دتوانگر کښی لري
 زلفی ماران که د لـــــــبران لري مینو لره
 تورمار د مارد زهــــروآب تیره خنجر کښي لري
 که د چــــا زړه دلبر وي وړي او دلبر سره وی
 نشته پروا که د لبربا د لـــــــبر په بر کښی لري
 سیاســــــــــــــتونه ضد په ضد کښی پتوی هر کله
 ظلمت د ظلم، د احــــسان عدل په لمر کښی لري
 د دقــــــــــــیانوس د وخت زاړه ار تجاعي فکرونه

[illegible]

چه تور اوربل په ســـــــــــــــــپين مخ ووينم غزل جوړم
بل کارمى نشـــــــــــــــــته شهلا سترگو ته کجل جوړم
بکره معنئى بشکلى کـــــــــــــــــومه د هنر په سينگار
د ذوق لـــــــــــــــــيلى ته د بشکلاؤ و تاج محل جوړم
توري تـــــــــــــــــياري چه ورکى گړم د حقيقت له مخي
له عشـــــــــــــــــقه اوراخلم له ځانه روڼ مشعل جوړم
چه افسانه شمه په عـــــــــــــــــشق کښى زمانوته يادگار
لکه مجنون ځان نه د عـــــــــــــــــشق ضرب المثل جوړم
چه د چا خيال خاطر کـــــــــــــــــښى هيڅکله ونه گرزمه
چه په درشل کښى دى شم خاورى ځان نه شل جوړم
وصال دې نه غواړم پـــــــــــــــــت نه درځم په تور شپه کښى
د عـــــــــــــــــشق په کار کښى زه له ځانه کله غل جوړم

که زه دې خیال کښی نه یم ته خوزماخیال کښی یی تل
 هـــــــره شیبه دې خط و خال ځنی اوربل جوړم
 چـــــــه نظرونه پکښی بند شي له نظره نشي
 لوگی کـــــــوم درته ځان زلفې دې ولول جوړم
 دسترگو تـــــــوربه دې شم زه که دې زما په سترگو
 خپل جمال ولید چه یی څـــــــومره مجل جوړم
 چه پکښی مینه او ښکلا فکر او خیال کړی نجوی
 د ((الفت)) بیت کښی د معني رنگین محفل جوړم

د ژوند مرثیه

نشاط مړ شو په وجود کښي آرزومره شوه
 دا زما وجـــــــود د مړو هديره شوه
 لکه وچـــــــه خاده یم په قبر باندي
 اوجـــــــنده می د لوڅ تن لنډه جامه شوه
 نه بلبل شـــــــته اونه گل د ژوند په باغ کښي
 خزان وچ کړم ورک مې سیوری او میوه شوه
 که داژوندوي او مـــــــرگ نه وي مرگه راشه
 د ژوندون خـــــــواوس په ما باندي سره شوه
 ماد خـــــــپل اوسنی ژوند تصویرایستلو
 خو د ژوند نغمه د خوارژوند مرثیه شوه

څنگه ومه څه ننگه شومه؟ خبرنه يم

چه د چاله غاړې دغه مظلومه شوه

زړه او ضمير

زما زړه زما ضمير	په سرسترگو دي امير
څه چه وائي هغه وایم	که سندر ده که ویر
غوړاوسترگې وینی اوري	د لپسند او د لپذیر
هر څه کړم دزړه په خوښه	که محسن یم که شریر
بنکلوي راباندې زړه	تک سپین مخ بدرمنیر
بل وخت بیا راباندې بنکل گری	سپینه بریره د فقیر

زر

هر صورت قـبلوي زر	هیولئ د خیر و شر
خولي ته خوندشي غوړته ساز	حسن ته ښایسته زیور
د شهلا سـترگو رانجه	هم عینکی د نظر
د مستیو سرمایه ده	عقل فکر دی د سر
هم شراب شي هم کتاب	کله عیب کله هنر
بلا دفع کړی بلا ده	چه هم سپر دی هم خنجر

چاته شهـد چاته زهر	هم جنت دی هم سقر
د شاهانو د سر تاج	خوار غریب لره شی خر
د صوفي پاک جاي نماز	د لولی نا پاک بستر
زرق و برق د فحاشی	د حیا د سر خادر
هم مسجد هم میخانه	پري بنایسته غم واختر

د ژوند د ستور

د ژوندون دود د ستور	کله خوي او کله لور
ظلم جبر، انصاف عدل	خير غوښتنه کله چور
که واده ئی دی که غم دی	د خاروو په وینو سور
په مذهب د جبر هر څوک	پیدا شوی دی مجبور
گوډ تیمور کله منلي	گوډ غذرونه د معذور
ما توي غرور د نورو	څوک چه ډیرلری غرور
د بدرنگی په نظر کښی	بڼه مخونه وی منفور
د نظر محوه کول وي	د رانده ظلم منظور
په ژړا د خلکو خاندی	په غموئې وي مسرور
زړه بې هغه وخت یخیری	چه جهان کری سورتور
ده مړښت د استعمار	عالمي لوړه ضرور
کوم پرهار چه نه جوړیږی	ترې جوړ زخم د ناسور

د حق ژوند دي حقيقت کښی	مرگ او مړينه د منصور
تر بگني راژوندی کيږی	په وژولو د تر بور
چه يو کلي په مرگ وران شی	گورستان يې شی معمور
د يوه مرگ د بل ژوند دي	د طبيب ژوند په رنځور

د عشق جنون

د خوشحاليو روڼ سباوون
تورو تيارو کښی د غم شبخون
تحولونو د زمان
گردش د ستورو دور د گردون
د زورو جـاه و جلال
مال منال د فرعون قارون
دم اودعـا د پير و فقير
قهر او مهر د هـمايون
نصیحتونو د حکـيمانو
عقل او فکر د افـلاطون
په ما ونـکړ هغه اثر
چه په زړه وکړد عشق جنون
کرمه له هر څه زه بې نياز

زړه کښې سازونو د ارغنون
 گنج دولت می په خرابو کښې
 وموند چه عشق کړم خراب زبون
 هنر د شعـر راعطا کړ
 گلگون رخسار په ، ډیر جگر خون
 د شعرتورو کښې وینم گورم
 د سترگـو تورد، مجنون
 دسترگـو تورد ، لیلی مجنون
 بصارت شولوبصیرت زړه کښې
 د سترگو نور دي دزړه مضمون
 په اکسـیر باندي د محبت
 د مهر ویـانو په یو افسون
 زه بیخی بل شوم بل می جهان شو
 بدل می یـون شوبدل می تون
 ظاهري نه دي جـسماني نه دی
 څوک لـیدی نشی زما بدلون
 زه هغه نه یم اوس چه پخوا وم
 دي زمـا کله زما پرون
 ما ولـید بل چا لیدلی نه دي
 له خپـله خانه د خان بیلتون

((الفـت)) موندلی فیض له الفته

بڼه ده چـه نه دي د چا مرهون

حسن او نظر

حسن دي که ډیره تجلی لري

ږوند د مهر و یانو څه پروا لري

چیرته چا لیدلی اوریدلی دي

داچه بڼکلی نـاز په نابینا لري

نشته شکـل یتوب که بینایی نه وي

سترگي دي چه وایی یار بڼکلا لري

تور ټیکری دي تور زما د سترگودي

ځکه زما سـترگو کښی رڼا لري

سترگو کښی دي ځای دی که هر ځای کی یی

سترگي تور د سترگو کښی لیـلی لري

وایی سترـگي ډیر څه په کتلو کښی

غور یی ناوري زړنو کښی غوغا لري

نه ده بي ادبه د لیـمو ژبه

سترگی خـوله سترگو نه حیا لري

حسن او نـظر په شهلا سترگو کښی

بل اټـر بل کيف بله ادا لري
 کله وي بنایست په وړندو سترگو کښی
 حسن خـای نظر کښی د بینا لري
 مینه د بـکلا ، بـکلا د مینې ژوند
 بی نظره حـسن خه معنا لري
 یو که نه وي بل یې کله تمنا لری
 خیر دي که دي حسن له نظره شوه
 بی نظره حسن خـه معنا لري
 مه پټوه سـترگی زما سترگونه
 سترگی پـتول خومره گناه لري
 ژوند غړوي سترگی پټوی یې مرگ
 وگوره! ژوندون خـه تقا ضا لري

اولوالابصار

عارفان د زړه په سترگو گوری یار
 د سـترگو باندې پیژنی اغیار
 حایل نه دي هیڅ حجاب د زړه د سترگو
 نه یې مخه تـیاره نیسي نه غبار
 لمر ترې نـشي پټولی توري ويخي

نه حاجب گرزى مانع او نه حصار
 صاحبان د زړه، د زړه په غوږواوري
 آوازونه د سکـــــــــــــوت او د پندار
 چه ولاړوي تـــــــــــــوله شپه قايم الليل
 ورته يـــــــــــــو وي د دنيا ليل و نهار
 د حال ژبه وائي حال د صاحب د حال ته
 په دې ژبه پـــــــــــــوهيږي اولوالابصار
 په رښتيا چه بيـــــــــــــدار شوي له غفلته
 مرگ هم نه ويده کـــــــــــــوي هغه بيدار
 زړه ازار د صاحب بدل شي چه زيارت ته
 کله ور شي دل ازار مـــــــــــــردم ازار
 چه مالک د خپل ژوندون وي مرگ ئې نشته
 مري هغه چه يې ژوندون وي مـــــــــــــتعار
 فـــــــــــــيض رسان او الهام بخش دي د ژونديو
 گازرگاه کښى د هـــــــــــــرات د پير مزار
 د پـــــــــــــر نقشونه محوه شوي محوه نشو
 په افکارو کښى د ده نقـــــــــــــش و نگار
 صورت سينگار لږ و خـــــــــــــت بيا زایل شى
 زوال نلرى معنـــــــــــــى په روح سينگار
 اللهى نـــــــــــــامه يې دردي بې نظيره
 په نظر کښى په غـــــــــــــوږو کښى د روزگار

سل میدانہ د عــــــــــــــــرفان یی دی وهلی
چالــــــــــــــــیدلی دی بل داسی شهوار
تش د قال خاونــــــــــــــــدا خونه و د حال هم و
پیر یی حاله کره په حال د ده گفــــــــــــــــتار
د دین لاره شوله هــــــــــــــــر لور ته ازاده
چــــــــــــــــه ملگری یی د لاری شوه انصار
د قــــــــــــــــدم نقش یی د دین لاره کبئی اوس هم
راته بنئی گازرگاه اوپــــــــــــــــای منار
شهداء الصالحین دی د دین ستــــــــــــــــوری
او تمیم انصار پکبئی شمــــــــــــــــس النهار
د عرفان لــــــــــــــــومری قدم هغه قدم دی
چه دنیا کری پــــــــــــــــنبولاندی نفس مهار
اخلاص دی رهــــــــــــــــبر د لاری د عارف
د دنیا توبنه تــــــــــــــــری ورکه کاندی لار
چه خوب پریردی غفلت پریردی راحت پریردی
باطنی احســــــــــــــــاس شعور یی شی بیدار
طریقه د صــــــــــــــــوفی لار د خاروونه ده
نه د لاره د مــــــــــــــــوتیر او تیز رفتار
ده د فــــــــــــــــکر ، ذکر ، زیره او نظر لاره
غواری صــــــــــــــــبر ، قربانی ، جهد و ایثار

څوچـــــــــــــــــه نكړی غرور كبر پښو لاندې
 ترمطـــــــــــــــــا به نه رسيږي كلانكار
 له فطرتـــــــــــــــــه ســـــــــــــــــالک راغي وارسته
 آزاد قـــــــــــــــــيد نه د درهم اود د ښار
 حرا زاد دي څـــــــــــــــــوك چه وي ازاد منشه
 چه يې نور آرازي وه دي احـــــــــــــــــرار
 د صوفي سترگي مـــــــــــــــــړې زړه يې موړ دی
 كه هر څـــــــــــــــــومره وي په نس وړی نهار
 مالگه نه څـــــــــــــــــكي د چا نمخورن دي
 زړه غـــــــــــــــــني او مستغنی نفس يې ډير خوار
 ژوند يې نـــــــــــــــــه دي د هـــــــــــــــــوا او د هوس
 بی هـــــــــــــــــوا وي د عـــــــــــــــــارف دار و ديار
 زړه يې پاك طنيت ئې پاك نظري پاك دی
 په غسلونـــــــــــــــــود توبو او استغفار
 له عيشونوله خـــــــــــــــــوندونو يې زړه موړدی
 غبطه نخوري كـــــــــــــــــه هر څه خوري دنيا دار
 يو خوړلو بل خـــــــــــــــــوړولونه خوند اخلي
 نه خوړلونه خـــــــــــــــــوند اخلي روزه دار
 د عارف خوند ونه نـــــــــــــــــه نور د نورو رد دي
 د نيكي په مـــــــــــــــــزه پوه دی نيكو كار

هغه خوند چه لـري جام د شهادت
 بى شهیده څـوک تری نشو خبردار
 هره خوله کله ده جـوره هریو خوند ته
 اخلى خوند فـداکارى نه فدا کار
 د عارف زړه کښى یوازی د خدای پاروی
 شرک یې بولى که یی زړه کښى وي بل پار
 بې له خدایه چـاته سر ټیټوی کله
 که یی سر له تنه غـوڅ کړی اقتدار
 ادهم سر د دولت تـاج ته بنکته نکړ
 چه یی سرئی کښى خـیال پیدا شو د دلدار
 بى زواله پـادشاهی کاندی فقیر
 حقیقی فـقیر ته ټیټ سر د تاجدار
 د محمود باغ سپیره ډاگ شو غزني وران شو
 حدیقه د سنـځـایى هزار بهار
 بلخ وران شوي نه یی جاه نه یی جلال شته
 مولانا جـلال الدین دی گوهر بار
 لاتر اوسه یی د نـځـایى اواز غوړوکښي
 وایی زړنو ته د عـشق خفی اسرار
 د هرات زاړه اثار په ورکـیدو دي
 د خواجه انـصار اثار دی فیض آثار

خبرنه و

يوه بل ————— په ډير ليازاوامتنان
خه شى واخيست له اصلی نرخه ارزان
خریدار لــــه حده زيات و ډير خوشحاله
ډير يې مانــــه په سر ، سترگو احسان
ويلې تل به وي ستــــرگو کښی نيکی ستا
ستا نيکی به هـــــــيره نکړم په هيڅ شان
بل چا ووي خرڅـــــــوونکی ته چه ولي
تا په دي سودا کښي ومـــــــانه تاوان
ددنيا سودا خـــــــوده د سود دپاره
کوي گټه پکښی هـــــــر وخت هوښياران
چه يې گران واخلي او خرڅ يي کړی ارزانه
هر سړی پرې کـــــــوي حکم د نادان
په خواب کښی ورته ووی خرڅوونکی

مشکل کار دی پـــــــیژندل د سود و زیان
 گټه ماګرې هـــــــغه دي غولیدلی
 نه ویني ته هغه ســـــــود چه وي پنهان
 ما په لر غـــــــوندې تاوان چه ته یې ویني
 پیر ارزانه دي اخـــــــیستی یوانسان
 د هغه گمان و دا چه یـــــــو څه اخلي
 خبرنه و، چه په ماخـــــــرڅوی ځان

اقتدار

چه ئې ځان د خلکـــــــو کړ علمبردار
 چه ئې نه و لامـــــــوندلی اقمـــــــتدار
 چه له قهره آمریـــــــت ته ریریدیده
 چه ئې لارې توکـــــــولی په دربار
 چه نظام یې دهـــــــرڅه مسؤل باله
 چه دښمن ئې د اولـــــــس ګاڼه سرکار
 چه ئې نه وه د ښمـــــــیښی آشتی پذیره
 چه ئې هر حکـــــــومت و باله غدار
 چه راته یې تمـــــــلق د درباریانو
 چه دیو تن ټولـــــــواکۍ ته و په قار

چه غليم و د بـــــــــــــــــاردار او باداري
 چه يي خلکوته نه غـــــــــــــــــونبتلو خدمتگار
 چه قدرت ور غـــــــــــــــــی لاس ته اوکاردارشو
 چه چوکي داقـــــــــــــــــتدار ورکړه روزگار
 چه حاکم شو چه رئيس شو چه وزير شو
 خان يي ورک کړ خلک يي هير کړه په يو وار
 چه يي لاس نه رسيـــــــــــــــــده آلتروه و
 چه لاس برشو آـــــــــــــــــل وډير شو مزه دار
 چه دربار په مينه مينه غـــــــــــــــــير کښي ونيو
 درباري شـــــــــــــــــو او مداح شو د دربار
 چه رڼا ورځ د ســـــــــــــــــر کار يي شپه گڼله
 بيا يي توري شـــــــــــــــــپي ته وي نصف النهار
 کليمه د وـــــــــــــــــحده يي ورته ووي
 لاشريک له ويـــــــــــــــــنا شوله د يار
 چه صاحب شو د دربار، دربار رتوني
 کړه يي هر څـــــــــــــــــه د دربار له سره ځار
 چه يي خوند ولـــــــــــــــــيد د مدح ، تملق ډير
 شودا خوند ورته څـــــــــــــــــوندونو کښي سردار
 چه امر شو او هرڅه يې شوه په لاس کښي
 چه يي واوریده صفت څـــــــــــــــــپل پ بار بار

خیال یی بل شو حال یی بل شوسړی بل شو
 خدمتگار یی هم د خـــــــلکو شو بادار
 چه اصلی خیره د چـــــــابئی هر چا ته
 اقســــــتدار دی قســــــتدار دی اقســــــتدار

مزدوری سترگی

سترگی یی نه وي زورور خان و
 څوک یی نوکر و څوک مزدوران و
 اړ او محتاج و صاحب نظر ته
 د امید لاس یی اوږدو نـــــــوکر ته
 یوازی نـــــــشو په لاره تللی
 لاس په یی بل و لاس کښی نیولی
 یو مزدور خاص و، د دې دپاره
 چه خان به بیــــا یی په سمه لاره
 بینایی خـــــــرڅه په نابینا وه
 ځکه یی دیـــــــره لږه بها وه
 د سترگو حـــــــق وړانده خوړلی

خومزدور نـــــــــشو خپل حق ليدلى
 اصلى ږوند دي و خـــــــــو خبرنه و
 په حقيقت كېنى سترگو رنه و
 چه نابيـــــــــنا وي شعور، احساس
 مـــــــــزدور آله وي د بل د لاس
 د خان رهبر وي د خـــــــــان مزدور
 داد خانى دي دود دستـــــــــور
 دمزدور سترگي شوى د خان واک كېنى
 بينايى راغـــــــــله په استملاک كېنى
 د بـــــــــل د پاره په كاريده له
 بل ته ئى لاره د تلو لـــــــــيدله
 په خان گرو شـــــــــوى سترگى ارزانه
 مزدورى ســـــــــترگى قربان له خانه

ملى قدرت

په رښتيا هغه مـــــــــلت وي بختور
 چه لرى ملي نظـــــــــام ملي رهبر
 وي اصلي حاکميت دخلکو لاس كېنى
 حكومت وي د ملي قـــــــــدرت مظهر

جامه پخپله وي په ځان حاکمه
 د عامه افـــــــکارووي قوي اثر
 نه تبعيض نه امتــــيازوي نه تيري
 په حقوقو کښی وي خلک برابر
 د هر چا اعتماد وي په عدالت
 قوانين وي له هــــر چا نه معتبر
 آزادي دیمــــوکراسي وي واقعي
 خطر نه وي کــــرامت ته د بشر
 مخور مســــلط نه وي په نظام
 اهليت اولياقت وي مخور
 سراو مال وي په امان فکر او نظرهم
 زورور چه پکښی نه وي پخپل سر

محمد(ص)

محمد بي اوره د خـــــــدای هغه انوار وليده
 چه خليل اورکښی وليــــده موسی يي نارولیده
 ليده یی هرڅه چه ا عــــلام الغيوب په نظر
 د ده لیدل کله ستــــرگو د اغیار وليده

په مدينه كـــــــښى يې قيصر كسرى سرنگون
 چه پ خــــــندق كښى يې تاثير خپل گذار وليده
 سترگى بــــــينا شوي د ړانده علم دده عرفان
 چه فيلسوف پري پوهــــــيده عارف عيار وليده
 نوى مظلورته ئى پـــــــيداكر بيخي نوي نظر
 تيارو كښى ورک انسان د بــــــل عالم اسرارولیده
 راغلي دنـــــــيا ته محمده! هم يتيم هم فقير
 نه دي راحت ته عـــــــيش نه مهر دخپل پلارولیده
 په مصيبت كښى شوې پيدا په مشقت كښى شوې لوى
 د دنيا ژوند دي له خـــــــوارو زارولیده
 د مورله مــــــيني شوي محروم هم د نيکه له ميني
 په ماشوم تـــــــوپ كښي دي غمونه په باربار وليده
 هر چه نه سخت دښمن خـــــــپل تره ابولهب شو د ته
 پردى اوخپل دي خــــــانته ټول څومره په قار وليده
 يوازي خـــــــدای ته پاتي شوي د خداى اسره اوته
 څوك دى بي خـــــــدايه ته حامي نه مددگار وليده
 نورټول دكفرپه خـــــــوا يوته د اسلام په خوا
 يوازي نه وي خــــــان سره دي كردگارولیده
 ستا دښمنى جــــــنگ او جگړه ډير و خدايانوسره
 د جهان ســــــترگو لمر سپوږمى ليل ونهارولیده
 دخداى په مـــــــرسته سو يتيم يسير فقير امى

د جهان ډیر لـــــــوی انقلاب ته ځان تیار ولیده
 نه بیوسی نه ډیر قدرت تغیر په تا کښی راووست
 استقامت دي هـــــــر وخت هر چا پایدار ولیده
 دنیا بدله کـــــــړ له تا دنیا بدل نکړي ته
 که دي خـــــــوښي وکامیایي که دي ازارولیده
 ډیر غنایم اوډیری فـــــــتحی دی په برخه شولی
 ډیر دي غنایان کړه خو خپل نفس دي مدام خوارولیده
 پخپل سرت یی ســـــــتا په شان ثابت قدم ونه موند
 که زمانې هرڅـــــــومره ډیر ثابت سیار ولیده
 د ریاضت لوړې ســـــــختی دي په ځان تیری کړلی
 مزوچرچو عیشونو کله ستـــــــا در بار ولیده
 تیاري دي ورکې کړی د حق رڼا دي کړ له خپره
 د اسلامي عـــــــدالت لمر دار وديار ولیده
 د لیوه ویره د پـــــــسه په زړه کښي پاتی نشوه
 چه یی ستم ظلم و حـــــــشت اوزور مهار ولیده
 سرکشان واړه پریشـــــــان شوه فرعونان حیران
 چه مومـــــــنان یی اشدأ علی الکفار ولیده
 لاري دي جـــــــوي قافلی او سالاران دي کړجوړ
 خلک دي حـــــــورکړه ډیربي لاري دي په لار ولیده
 تا محمد! دایمان قـــــــوت جهان ته وښود

ستا په تعلیم د خپل ایمان زور ایماندار ولیده
د غلام خپولاندې غم ———— رورد ابوجهل پایمال
په تعجب په خیرت سترگو د روزگار ولیده
تا سردارې کره خدمت ———— گارد بشرد پاره
تاریخ بیابیا ستا د صديق ، عمر کردار ولیده
هغسې عدل، مسکوات چه تا دنیا ته راوړ
نظیر یی بیا نه هیڅ نظر نه انتظار ولیده
لوی انقلاب دې راپیدا کړ د انسان شعور کښی
په روح په ذهن، زړه نظر کښی مو ستا ولیده
دلالت حزن د ان الله معنا اطمینان
چه چاته ورکړه تا هغه بیا گله پارولیده
په نوې روح دې دازړه دنیا کړه بیرته ځوانه
د جهان کوندې بیا پوه ځان کښی ابتکار ولیده
خپل کاردې خلاص کړ رسالت دې سرته ورساوه
مطمئن لارې چه اساس دې استاوار ولیده
هغه معمار وې چه نقشه دې جهان کړه بله
جهان بیا کله ستا په شانې بل معمار ولیده
څوک چه لوی شوې په غمو مشقتونو کښی و
هم مونږي هم مو حکیم هم لوی سالار ولیده

دمومن په زړه کـــــــــــــــبني مینه وی د الله اکبر
د قارون په زړه کې میـــــــــــــنه د دنیا د سیم وزر
په پاک زړه کېنې پاکه مینه په ناپاک زړه کېنې ناپاکه
د غوډل په شانی زړه کــــــــــــــبني مینه وي د گاو خر
خفي شرک دي که څوک پوهشی د دنیا مینه په زړه کېنې
یوه مینه ستا ته زړه کــــــــــــبني نوری مینی کره بهر
د مین نظر هرکله وې پخـــــــــــــــــلی لیلی باندی
د پتنگ نظر په شــــــــــــمع نه په شمس نه په قمر
شی له نورو بیگانه ،لیــــــــــــــــونی بیا فرزانه
چه په عشق او محبت کــــــــــــبني شي له خانه ناخبر
حال یی بل شی خیال بل شی نظربل شی منظوربل شی
بل سری بل عــــــــــــــــالم کېنی د یو چا په یو نظر
د دنیا تورو تیاریو کېنې پتی سترگی ویده پروت وم
د راحت بــــــــــــسترمی پرینود چه می ولیده سحر
له عالمه کناره شـــــــــــــه !که وصال د محبوب غواړي
گونه گونه کېنی څــــــــــــوک مومي وصالونه د دلیر
څوک دنیا نکړي طــــــــــــلاقه د عقبی لیلی مه غواړه
بن په بنی ورځی کله د شــــــــــــیی چا لیدلي لمر

رسم رواج

د واده اوخوښی کورکښی
مستی نجونی وی راغونډي
په سازونو کښی می نوشی
په کیفونو کښی مدهوشی
خنداگانی شولې مستې
آرزوگانی په نڅا شوي
جنتونه ور ښکاره شوه
دخیالونو په لیمو کښی
چه یوه پیغله و ډیری
نوری پیغلی هوسیری
شوق راویښ شى
ذوق راویښ شى
سا پیدا شى اومیدوکښی
ناوی جوړه په شینگار شوه
د بنایست ډیوه شو بله

سترگی تـــــــوری په کجلو
 په شپین مخ زلفې خورې شوي
 خـــــــیالی ناوی سوه شمباله
 د وصال د شـــــــپی د پاره
 ناوی جوړه شوه خو چا ته؟
 یـــــــورانده ته نابینا ته
 چه ئی نه لـــــــیده جمال
 بید د یـــــــداره، و وصال
 چا ویل د ناوی کور کښی
 فکر وکـــــــړي څه کوي
 نا وی چا ته جوړوي
 د سنگار معــــنا به څه وي
 چه کاته ورته هیڅ نه وی؟
 که کوي خوشی خواری
 د ړوندو سترگو د پاره
 بل ویل دود او دستور دی
 همدغه د زـــــــماني
 چه ناویانی سینګاریزی
 په پودر په لب ســـــــیرینو
 ځوم که ړوند وی که بینا

دا رواج دی د دنیا
د دنیا رسم اورواج
نه بېنا گوری نه وړوند
د شهی شاهوکه وړوند دی
رواج کله دی بیـنا
د وړوندو بازار دی دا
نه تبعیض نه امتیاز شته
په بازار کښی د وړوندو
مساوات گوره ستاتلی
لا رسمو او رواجو
پکښی نشته توپیرونه
د غنی او د فقیر
دا عمی او د بصیر
نه منطق دلته چلیری
نه د عقل نصیحت
ماتوی د اقتصاد د ملا
درانه پیـتی د رواج
زورور دي رواجونه
خکه نا وری دلیلونه

بابا

خپل نېـــــــــــــــــکه ته نمسو وویل بابا
 احترام ته دې کووسبـــــــــــــــــا بیگاه
 بر به ناست یې ښکـــــــــــــــــل ووبه دې لاسونه
 جوړووبه درته ښـــــــــــــــــه عبا قبا
 سموو به دې پښې چه چـــــــــــــــــیر ته ځي
 ته به مخکښي یې روان اومونږ تر شا
 په ادب کښي به هیڅ نه کوو تقـــــــــــــــــصیر
 مـــــــــــــــــار که گڼو ستا د لاس امسا
 ستا وجود دي غـــــــــــــــــنیمت زومونږ دپاره
 ته نور هیڅ کره کوه راته دـــــــــــــــــعا
 نوم به ستا وي اوکارونه زمونږ لاس کښي
 تابه ساتو لکه خپل پیر اوپـــــــــــــــــیشوا
 خوزمونږ کارکښي کارمه لره مونږ پریږده
 خپلی خوښی ته چه هغه کـــــــــــــــــړو که دا
 دا دستور دي چه زامن یی شی د کار
 د کاله واک واخـــــــــــــــــتیارورکوی پلار

ښامار

وایی چه یووخت په کوم لرې ځای کښي

يوه ځنگله کښي يــــو بڼامار اوسيده
 چه مسلط په يــــواولس باندې و
 له دهشتونو هيــــبتونوسره
 په هره ورځ به يــــوه سره ډولۍ کښي
 يوه بڼايسته پيغــــله د خلکو له خوا
 ده ته پيشکش وړاندې کــــيدله مدام
 له افسوشونو حــــسرتونو سره
 ډيرۍ بڼايسته جــــوني قربانۍ شولۍ
 په لونیو ډيــــري ميندۍ وژريدي
 د يو بڼامار دخــــوشحالۍ دپاره
 خاورې ځوانۍ شوې ارمانونوسره
 خوچه يوه ورځ پــــه دې لاره باندې
 يوغيرتی ننګيالی ځــــوان تيریده
 د ځنگله خوا کښی ئی ډولۍ ولــــیده
 دانتظار له عــــذابونو سره
 ځوان چه د ظلم دا قیــــصه واوریده
 د یوی پیغلی له سروشــــونډو څخه
 د غضب اورئۍ زړه کښی تاو پــــیداکړ
 د شجاعت له غــــورځنگونو سره
 قسم ئی وخــــوړ چه بڼامار به وژنم

يا به خپل ســـــــــــــر قربانومه دلته
 نه ځمه هر څه کـــــــــــــه پېښيری راته
 مرسته کوم له اولـــــــــــــسونو سره
 ښامار چه راغـــــــــــــي ده په ډير شهامت
 په تيره توره خـــــــــــــوله ورڅيري کرله
 دښامارخوله څـــــــــــــيروي هغه چه ځي
 د بلاخولی ته جـــــــــــــرتونو سره
 د يوه ځـــــــــــــوان له برکته گوري
 يواو لښ خلاص شود ښامار له خولی نه
 په يوه سر له لـــــــــــــوي ښامار سره جنگ
 ښائی د ځـــــــــــــوان به همتونوسره

د غريب گيلی

خوځيری زمکه بيا هـــــــــــــرچيرته زلزلی دي
 نارامه تـــــــــــــول جهان دی شورونه غلغلی دي
 د زمکی له زړه قـــــــــــــيد شوی براسونه
 چه پاتی دی لازروکښی د خـــــــــــــوار غريب گيلی دي
 سينـــــــــــــدونه کاريزونه ،چينی ويالي وچيری
 چه هيڅ وخت نه وچـــــــــــــيړی ياوېښکی ياوخولی دي

هرڅه د قدرت لاس کـــــــــــــــــبني په هروخت لوبيری
 چه وخت په وخت بدليری د زور لاس کبني آلي دی
 شراب د زاره خم دی پکبني هـــــــــــــــــغه نشه ده
 محفل او ساقی بل شـــــــــــــــــو بدلی ئی پباله دی
 شعار یی نوی کړی چـــــــــــــــــه تیر شعار ئی هیر کړو
 آهنگ نوی سازنـــــــــــــــــوی هم نو قلقلی دی
 زور نو ئی گـــــــــــــــــرزولی لباس بدل کړی
 زاره ارباب سره اوس په بل نـــــــــــــــــوم قوالی دی
 اوس زور دی هـــــــــــــــــو بنیار شوی د خلکو وکیل شوی
 د خلکو په نامه ئی پـــــــــــــــــه خلکو څه حملی دي
 چه خلک احمقان کـــــــــــــــــری، رانده کړی شعورونه
 غلط پروپاګـــــــــــــــــند دی غلطی مقالی دی
 هماغه کبـــــــــــــــــابونه هغه پلو چلو دي
 هماغه اشتها ده هـــــــــــــــــماغه نوالی دي
 له شرمه کتی نشـــــــــــــــــو بر بنده ناروا ده
 په غلا غلا ورته گـــــــــــــــــوری د چا سترگی چه غلي دي
 قدرت اخلی ملت نـــــــــــــــــه، ملی حکومتونه
 ملی قدرت ته ځکه په تائی غـــــــــــــــــلېلي دي
 چه نه کمیري هـــــــــــــــــیڅ او لاپسی ډیریري
 یا زورد زورو یازمـــــــــــــــــونږ حوصلی دی

په نورڅه نه پوهیږو پــــه دی ډیر ښه پوهیږو
 چه هرڅه راتــــه وائی زمونږه بلی بلی دی
 ,,خاکم بدهن,, وایو کــــه کوم وخت کښی ووايو
 زمونږ په خولو کښی خاوری کندوانو کښی غلی دي
 څاروی بی زبــــانه بی خولی ورته مه وایه
 چه خپل حق خوری نشي هغه خلک بي خولی دي

حاضر جوابي

څو ادیبان او شاعــــران په یوه لارو روان
 هــــریوه بل ته ورکاوه د ظرافت امتحان
 له هغی خوا راغله خــــره یو د بل څټ گراوه
 د خرخاری ډیر ښه مثال چــــه شولودوی ته عیان
 ,,مجروح ,, الفت,, ته ویل گوره! خروکښي هم شته الفت
 ,, الفت,, وی هو! لکه پــــه تاسو کښی چه زه یم آلان

څوک څه پوهيږي؟

څوک څه پوهيږي سبا څه راوړي ځانه سره
 په کال کښي نه وي هغه څه چې وي له آنه سره
 زما نه پټه حامله وي څو خبره نه وي
 څه ورسره وي چې په فکر کښي له سره نوي
 څه راځي؟ څه کيږي د چا په لاس د چادپاره
 شپه په تياره کښي زيريوي څه د سبا دپاره
 د توري شپي قهرمان يو اود سبا بل وي
 تيارو کښي پټ بل څوک ظاهر کښي رهنما بل وي
 لکه نطفه د انقلاب چې خپل طوفان نه ويني
 د آغاز سترگي د انجام قهرمانان نه ويني
 ډير تغير ونه زماني سره دنيا ته راځي
 نوي فلمونه د زاړه بڼه ارسينما ته راځي
 څول ډيرامي جوړوي څوک ئي تمثيلونه کوي
 سيا ستونه په هر کښي ډير کارونه کوي
 تراژيدي کاندې کوميدی سپين کله تور بڼي
 ډير مقدس د خدای نعمت د سوتي زور بڼي
 په پټه خوله لگيا خلک و ته زندان جوړوي

په چيغو چيغوخلک کانه کړی چه پلان جوړوی
 دا په صحنه کښی ظاهري متحرک به څوک وي؟
 اصلی علت اصلی عامل پټ محرک به څوک وي؟
 زمونږ نظر خويو څو نو نو قواري وینی
 د لوبيدو نکو ناآشنا جعلي څيري وینی
 بی روحه عکس حرکت کوي خبری کوي
 هرڅه چه کړی هغه پرده کښي مونږ نه لری کوی

د محمد(ص) تعلیم

توره تیاره وه انسان ورک خپلو وهمونو کښی و
 شعور او فکر د تورتی په زندانونو کښی و
 د ځان له سیوری پاریده د پاربنده و انسان
 د خپل غلط احساس په رنگ رنگ عذابونو کښی و
 د عقل سترگی یی رندوی وي لاریی نه لیدله

خدای ترینه ورک د طبیعت په طوفانونو کښي و
 انسان بنده و دهـرشـی، هرشی یی خدای گانه
 د شیطانانود پـیریانو طلسمونو کښي و
 پارئی هر بت ته په سجده باندی و سریتیت کری
 د سرلوری فکرونـه کله په سرونو کښي و
 خدای و غوښتل چه سړیتوب له ذلتونو کری خلاص
 دالوی اثر د محمد(ص) پـه تعلیمونو کښي و
 هغه تعلیم چه په الهام وحـی د ده نصیب شو
 هغه تعلیم چه ډیرو لـوړو مقامونو کښي و
 محمد(ص) خلاص کړو د بـتـانو بندگی نه انسان
 لوقدرت ایښی لوی قـوت دده لاسونو کښي و
 چه په قرنوقرنـو یی پاتی شوه رڼا په جهان
 هغه پاک نورد حرا غار د فاران غرونو کښي و
 جهان حیران حران الـفته دده کارته کتل
 خه چه راوړه هـغه کله جهانونو کښي و
 راغی جهان ته محمد(ص) چه وړان جهان جوړ کری
 چه جوړوونکی د جهـان یعنی انسان جوړکړی

د محمد(ص) عرفان

جهان بدل شوچـــــــــــــــــه جهان کښی محمد شو عیان
 زمکه اسمان ته هسکه شوه زمکی ته ټیټ شو آسمان
 په ده قايم شو ارتبـــــــــــــــــاط د اسمان زمکی سره
 جبرئیل ده ته شو رابنکـــــــــــــــــته په نزول د آقران
 مور آمینه پلار عبدالله و هغه وخت کښی د ده
 چه عبدالشمس عبـــــــــــــــــدللعزی عبدالکعبه و انسان
 د ده دنیا نه لمر سره اونـــــــــــــــــه سپوږمی سره وه
 شوه مسلمان خکه دستـــــــــــــــــور و او د لمر بندگان
 قریشومات کړد ده غــــــــــــــــابښ ده د قریشو غرور
 چه یی قریش و بنـــــــــــــــــدگان مات یی کړه هغه بتان
 راغي دنیا ته عام الفیل کښی دا پیغام یی راوړ
 چه ابابیل تباہ کوی اصـــــــــــــــــباب الفیل او پیلان
 ده ظاکلمان کړه ذلیل اومظـــــــــــــــــلومان یی کړه لوړ
 ابوسفیان غوښته یوبل نه مديـــــــــــــــــنه کښی امان
 هغه فقیر و، چه یی ډيـــــــــــــــــر وروته ډیر څه وښل
 چاته رمی چاته سره زراوچـــــــــــــــــاته سل سل اوبنان
 خیریی عامل ته ورسید اوترقـــــــــــــــــیامته رسی
 چه یی تیاره زړونه رڼا کـــــــــــــــــړه په رڼا دایمان
 الفته ! راوړ جهان لره کـــــــــــــــــامل سړیتوب
 سړی سړی شوه په رښتـــــــــــــــــیا محمد په عرفان

بولهب تـــــــــــــــــــــره د محمد وه محمد ته پردی
 د فارس سلمان یی وباله د اهـــــــــل بتوپه شان
 له حبشی بلال نه یی خـــــــــارکړه د اسلام دپاره
 نامسلمان مخ قریشی او هـــــــــاشمی سرداران
 ده ویل مه کوی فـــــــــخ رپخپل اصل ونسب
 یوشان یوراز دی په هر څه کښی د آدم فرزندان
 بی له تقوا هیڅوک په هېچـــــــــا برتری نلری
 دي برابر عزت عجم سپـــــــــین وی که تورمان

د اسلام آغاز او انجام

زمکه د مکې وه بـــــــــی اوبو او بی حاصله
 نه پکښی یو گل و نـــــــــه گیاه زر غونډله
 نه پکښی ویالی وې نـــــــــه چینی نه بارانونه

نه چادبهار د خـــــــــــــــــزان خیره لیدله
 خلک و بیدیا کښی وړی تـــــــــبری سرگردانه
 نه و تمدن نه مدیـــــــــــــــــنه چا پیژندله
 ژوندوبی نعمته ســـــــــــــــــریتوب بی کرامته
 کورد خدای پکښی و د خطر طمع تری کیدله
 خدای پکښی پیدا کـــــــــــــــــر محمد د عبدالله نه
 هغه چه ځانگـــــــــــــــــوئی ملایکوځنگوله
 هغه چه یی عدل راوړ مشر شکانو ته توحده
 هغه چه کعبه له بـــــــــــــــــتانو پاکوله
 هغه چه یی عدل او انصاف راوړ جهان ته
 هغه چه ددی دنیا څیـــــــــــــــــره یی بدلوله
 هغه چه خواران او غریبان یی عزیزان کړه
 هغه چه په فقر یی شـــــــــــــــــاهی و پر ځوله
 هغه چه یی وران کړ د فـــــــــــــــــساد او ظلم کور
 هغه چه د دنیا یی بل دنـــــــــــــــــیا ته جوړوله
 دی هغه یو گل و، چه جهان پری پسرلی شو
 راغله دغه گل ته د جـــــــــــــــــنت دباغ بلبله
 رایی وړه نغمه ملکوتی خلک یی راوینس کړه
 غوړد شرق و غـــــــــرب ته دا نغمه ورسیدله
 رایی وړه باطن تـــــــــــــــــه رڼا یی د معرفت

ننوته زړوته چــــه بیا هیڅ ونه وتله
 دا بنایسته رڼا چه شوو ظاهره په انسان
 حوره د جنت یــــی تجلی ته پخسیدله
 جوړه مدینه کــــړه له یثرب نه محمد
 ده داسلامی تــــمدن سته کینودله
 زیږونه یی قوی کــــړه په ایمان دایماندارو
 حکه به یو تن لــــســــوته ماتی ورکوله
 جوړ یی مسلمان نه د جهان لوی قهرمان گر
 هرځای داسلام جــــنډه په سر ورپیدله
 لوی جهاد شروع شوچه په الله اکبر به
 زمکه له هــــیپته لکه پاڼه ریریدله
 نن هغه قوت کله پــــاتی مسلمان کښی
 هغه روحیه مســــلمانانو وبایلله
وینو کښی اوس نه لامبی مسلم شود اوبو مهی
نه ورکوی سرخو سرســــایه یی ومنله
 نه کوی جهاد نفل کــــوی او وظیفی کوی
 مفت ثواب ته ملا مســــلمانانو وتړله
 تش د خولی په ذکرخدایه ستا خوښی رضا غواړی
 ستا رضایی هرڅــــه نه ارزانه وگڼله
 هغه طاعت نکړی چه پکښی یوڅه تاوان وی

مونځ کړی خوډکات بـــــاندي ئی خيټه واچوله
 هم د ظالم لاس ښکلـــــوی هم دخدای کتاب
 هم کښینی واعـــــظ ته هم که ډمه گډیدله
 هم څکی د زمزم اوبـــــه اوهم د مظلوم وینی
 خان کوی هم دا او هـــــم هغه کله ناکله
 نیسی لاروژی خـــــوناتوی ئی په حرامه
 هیڅ وخت ئی حرامـــــونه رژه ونه نیوله
 هغه ښه سړی هم نشته اوس په کور او کلی کښی
 ښه به ئی چه ښکاره کـــــول گناه به ئی پتوله
 رابه غی مسجد ته چه تـــــوبی به ئی ویستلی
 پټ به شوله خلکو چـــــه توبه به ئی ماتوله
 اوس خومجاهر فـــــاسق ((الفته)) هیڅ نکړی
 اوس خو رقاصه لـــــوڅه میدان ته ووتله
 دامسلمانی خواخـــــرت کښی په کاریږی نه
 داسی مسلمان نه خو دنیا کښی څه جوړی نه

په ځان مینه!

په ځان مینـــــه! په جانان شه مین

په قام مینـــــه! په افغان شه مین

مینه چه هرڅومره عالی وی ښه ده
 په سپوږمۍ ستورو د آسمان شه مین
 مینه کښی فرق د شرق و غرب مه کوه
 په صبحدم، ماښام یو شان شه مین
 ښکلا که لورو ژورو کښی وی
 په غرو، درود بدخشان شه مین
 هوا کښی وکوره د ویخو او ښان
 هم په شبنم هم په باران شه مین
 د طبیعت ښایسته هروخت کښی گوره
 هم په بهار ه په خزان شه مین
 هرڅوک په خپله معشوقه وی مین
 په عشق مین شه! په عرفان شه مین
 گبر و ترساوی که وی خپل که پردی
 په ښایسته نوع دانسان شه مین
 پریرده بلبل چه په گل مینه کوی
 ته هم په گل هم په باغبان شه مین
 یوازی خپله باغچه مه ستایه تل
 ((الفته)) راشه په جهان شه مین

محيط او انسان

سوزوی مواوبه هم چه په جوش راشی
 اوبه اورشي چه محيط يې شی سوراور
 په هر شی کښی د محيط تاثیر ښکاره دی
 وي بی زهرو چه اوبو کښی وی منگور
 په اواربستر کښی سیښند درومی آرامه
 خو په چر کښی یی بیا گوره شروشور
 لوگی اورخه پیدای خو اورنه دې
 د محيط اغـيـزه کله لري مور
 له یوه پښته رڼا او لـوـگی دواړه
 د یوه مخ منـوـر او د بل تور
 محيط چا نه چنگیزه جوړ چانه بودا کړ
 د محيط مخلوق هم فخر هم پیغور
 کله کله څوک پیداشی په محيط کښی
 چه محيط ورپسی ځي که ځي هرلور
 زورور انسان په هر څه زورور دي
 په محيط په زمانه اوداسی نور
 داانسان دی چه آرام محيط نارام کړی
 یا نارامه محيط کـړی د سکون کور

په هر څه کښي دي عـيان تفاوتونه
 يوشان نه وي د خـيري اولوخي اور
 انسانانو کښي شته څومره ډير فرقونه
 نه دي يو راز اوسـيدونکي د يو کور
 دگاندي کارله ټاگـوره پوره نه دی
 گاندي جی هم نشی کړی کار د ټاگور
 بازنه مه غـواړه نغمه دبلبلانو
 مه کوه په توره لـوکړه ئي په لور
 د چالاس توری ته جوړ د چا هنرته
 دهرلاس د گوتو کارنـه دی انځور
 انسانی قوه خو پوهـه ده تمیزدي
 حیوانی قوت دي بي تـمیزه زور

عمل او عکس العمل

مینوژوب اغوستل بڼه که بد عمل دي
 د دلاق اوچـادری عکس العمل دي
 د ډير قيد نتیجه ډيـره آزادي ده
 د روحي عقیده ساديـزم ته تکل دي
 ډير فشار کله شـی ډير دوام کولی

د شديدي شكـــــــــــــــــنجى عمراقل دي
 كه افراط دى كه تفريط يو د بل سرخورى
 هريوبل ته قـــــــــــــــــبركن د بل اجل دي
 حقيقت كښى خپل خان وژنى چه بل وژني
 مري هغه اورچه سيزلى ئى ځنگل دى
 كه نن وى ستـــــــــــــــــا رسى او د بل غاړه
 دا رسى سبا ته ستـــــــــــــــــا د غاړى ول دى
 انتقام ته تېرى زړونـــــــــــــــــه ترڅوتېرى
 بايد يخ شى هغه زړه چه اور پرى بل دى

سوتي

د سوتي او سياست خـــــــــــــــــود قديمه آشنائى ده
 د سوتي په زور ئى كړې په هروخت كښى آغا ئى ده
 په ليمو راننباسى ناـــــــــــــــــتـــــــــــــــــراش سوتي په زوره
 وائى سترگو كښى ځاى ور كړى دادسترگوسلا ئى ده
 چه دب نه وى ادب نه وى د سوتي د خولى منطق دى
 دبولو رابنودلې دـــــــــــــــــيدلى دانائى ده
 ظالمانو يو وهلى تـــــــــــــــــكـــــــــــــــــولى او رتلى
 زړه كښى ويره سر كښى ويره زمونږبرخه گدائى ده
 ضرباضربوزده كړى په مونـــــــــــــــــبرضرب زباني ده

د ضربی قوه کښی ضرب شته د سکی ضرب کفایي ده
 چه و هی موراته وایی گوری اوس به موسری کرم
 په وهلوسری کیـــــــــــــــــــــرو د زور لښته مو دایی ده
 د موسی امسأ چینی کـــــــــــــری له وچ کانی نه روانی
 د دهقان لاس کښی یی کری قلبه سمه په غوایی ده
 گدا خان پری دی ساتلی د خروری سپی له خولي نه
 یو رانده لره کری ډیـــــــــــــــــــــره بڼه رهنمایی ده
 کله شی خلی د سترگو بیـــــــــــــــــــــنا سترگی رندی وي
 د رنجو سلایی سترگوـــــــــــــو ته ورکری زیبایی ده
 چه سوتي سلایی بـــــــــــــــــــــولی اوله چانه شرمیری
 بڼه په زورکښی راروانـــــــــــــه یاره ستا بیحيایی ده

خپل او پردي

لری بیل بیل رنگـــــــــــــونه د یو چمن گلان
 یوشان په گل مین دي دهرخای بلبلان
 بلبل کارغه نه بیل شود ذوق په اختلاف
 د گلومینی خپل کـــــــــــــــــــــره بلبلي پتنگان
 خپلوي د سیرت بڼه ده خپلوی نه صورت
 خیره کښی خوپردی هم ښکاری کله یوشان
 رنگ شکل ته مه گوره مغنی نیسه نظرکښی
 ظاهرکښی لکه غـــــــــــــنی ښکاریری غنډلان

په اصل کښی که یودی بیا هم سره یونه دی
 چیرته د پسرلی بـاـد او چیرته د خزان
 د سرسترگی جدادی د زړه سـتـرگی جدا
 وینتوب د سترگو کله وینتوب دی د وجدان
 طوفان دباد که هرڅومره قوی دی په ظاهر
 قوی په حقیقت کښی نسیـم دی د نیسان
 د خیراود شراصل که یوهم وی یونه دی
 لطیفه وړمـه ده همجنسه د طوفان
 په وینه باندی مینه د دین شـوله غالبه
 قربان عقیده نه هـرڅه کره مسلمان
 بلال حبشی ورور شو مسلمان سره د فارس
 مومن خپل دی عـرب وی که افغان
 پردی شو محمد نه خپـل تره ابولهب
 زید خوی د محمد شو چه رائی وور ایمان
 پردی چه وی له خدایه خپل نه دی د مومن
 د نوح خوی گوره نه دی د نـوح د خاندان
 په مینه پردی خپل شی بی مینی خپل پردی شی
 په دی راز ښه پوه شـوی د زړونو خاوندان
 که زړونه مرور وی که نه وی الفـت زړو کښی
 که شي غاړه په غـاړه پخلا نه دی یاران

د شاعر ترنم

په موجونو سپور تیري — تیري او جگړي
 ترقی ده د موج — ونو تلاطم
 مساوات د نړاو بنځی به همدای
 چه میرمینی ل — ږي حق د تقدم
 که هرڅه شی ورور به نشی د خوارانو
 نازولی خ — وی د ناز او تنعم
 د قیامت انتظار څه کړی همداسو شته
 چاته ح — وری غلمان چا ته جهنم
 وخت د قیل اود قال نه دی حال ته گوري
 اوس د حال په ژبه ک — ږي تکلم
 ژبه بنده قلم بند فکر ب — ندي دي
 د حال ژبه بن — ده نکړي تظلم
 غمازان بربر غ — ږي نور تول غلی
 یوشاعر د خ — ان سره کړي ترنم
 خلک ځکه وی چوپ ناست ماتمخانه کښی
 چوپتیا ده د — ر بڼه اظهار د تالم
 څه چه بولي واق — عی او حقیقی څوک
 توهم دي ت — وهم دي توهم

امیدونه راژوندی کړه —اورو لاندی مایوسی کړه
په نطفه کښی دروغ وړنې مړه مری کښی چاپلوسی کړه
د حافظ سوتې چه لگی د یـــــــوه بل په سرونو
دا کوتک کوتکماری خـــــــو دې وړې سملاسی کړه
لوڅه توره ژرپڅیری یــــا زنگ خوری یا ماتیری
تیکی دی لباس د توری خپــــله توره لباسی کړه
قدرت ښه دی ورسره چه هم هــــنروی هم حکمت وي
چه ئی نور په جبر کاندی هغه کــــار په شابسی کړه
توروي دي زړه له سپــــینه ورځ درته شپه ښی
ورکه دارنا دښمنه تکه تــــوره جاسوسی کړه
چه ولس دپاره کار کــــړی دا ولس په خیر او گټه
ولس هم درسره مل کــــړه رویه هم ولسی کړه
مرورخلک پخلا کړه قحــــطی ورکه د خدا کړه
پروسی شونډی په مسکا کړه بی سببه ډار پانسی کړه

د عصر دلبره!

ته د دی عصر د لــــبري	ته منظور دهر نظر يي
په خو بانو کښی افسري	مبارک شه! مبارک شه!
آراســــته په زر، زيوري	دالماس تاج دې په سر دي
معطر مشک و عنبر يي	د ښکلا ثــــاني دې نشته
له هر چاڅه بهــــتر يي	ټول دې تل ثنا صفت کړي
سرتر پايه ټول هنر يي	عيب دې څوک ليدلی نشي
آيا د نه هم خبر يي	خوشــــپي ورځی درته وائي
چه پر يوزی هــــغه لمري	چه ښکلا وی يو څــــو ورځی
که هر څو ښکلی بشر يي	دا څيــــره نه پاتی کيږي
زيړی لــــمر د مازد يگر يي	د جگ غــــره په جگه څوکه

جوى انقلاب

دا هواد طوفـــــــان نونو هيلی ده
هندوکش پامير د لــــوى طوفان ماوی ده
زلزلی که وران کــــړه خلم کښی کورونه
د سيلاب خواهم سړه په مونږ بيا بيا ده
توري لږې تل زمونږ په سر و گړزی

ګړزو ګړوزدې تــــــندرېزه يې برېښنا ده
 له بارانه ئې سېــــلاب راځي د مخه
 نه سبا نه بېګا ګــــــوري څه بلا ده
 خلک وړی کورونه وړی فصلونه هم وړی
 د عمل د آزادۍ دغــــه معنا ده
 د چا ځوی مړ د چا پلار مړ د چا وروزمړ
 کونډی ژاړی د ځــــوی مړ و اوږیلا ده
 مصیبت په مصیبت غم په غم اوري
 دا فضا د غم بــــــاران سره آشنا ده
 د خوښيو کورئې وران کړي زړونه يې مات کړه
 هیره کړې خولو خــــــندا شونډو مسکا ده
 مهار کړی هیچا نــــــه دي سیلابونه
 څومره مطــــلق العنانه اوريا ده
 له بډایه په څنګ ځی خواران ئې چټ کړه
 نه وړی هغه سرمــــایه چه د دربار ده
 د جوی انقلاب زړه پــــه مونږ سور نشو
 که په کور کېنې مو هــــر څو سره سنا ده
 د فضا تسخیر تــــه ملا بشر ترلې
 فضا ځکه قهر جــــنه په هر چا ده
 پاکستان د هند او نیپال کېنې سیلاتونو
 تباهی ته ملا تــــرلې د دنیا ده

زلزلې د چین شمال کښې خای نیولې
 په قفقاز کښې زمکه هم په ریریدیدا ده
 فلیپین کښې زلزلې قیامت جوړ کړی
 ناقراره نارآرامیـــــــــــــــــه آسیا ده
 زمکه څه وینې په مخکښې چه له پاره
 لکه پانه هر وخت ریردی وارخطا ده
 چهله قهره زرگی ډک د طبیعت شی
 تشوی ئې په مونږ، مونږ کښې څه گناه ده
 نفس ظالم تربور ظالم دي خان ظالم دی
 له هر چا ظـــــــــــــــــالمه لا هوا ده
 چه په دغسی هوا کښې یې غټ شوي
 سره! ستا مغزو کښې هم دغه هوا ده

۱۳۵۵ اسد هـ ش

نوی گل

د حاکم نوم چه ولـــــــــــــــــسوال شو تحول دي کنه
 ددې ملی نهضت هــــــــــــــــمدغه نوی گل دي کنه
 دیموکراسي ده فرق د ســــــــــــــــپین اوتور نشته گورئ
 نظريې یو شان په سپین مخ او تور اوربل دي کنه
 کله وي وار د اــــــــــــــــبــــــــــــــــی کله د ابا د لته
 حق مساوي د گلاآغا او بي بي گل دي کنه

د پروڼ کونډه که نن بیا په ډنگ وږول وډیری
 که ابتکار نه وي نغمه او ســاز خو بل دي کنه
 د غرونو تور دیوان یې واورو باندی سپین وښودل
 تعجب مه کوئ بل خـای نه دي کابل دي کنه
 جهل لوي عیب دي عوامـونه د خاصو خلکو
 د عارف جهل، جهل نـه دي تجاھل دي کنه
 د خوار غریب غفلت هر چاته څومره بد ښکاری
 چه بد نه ښکاري د خـوبانو تغافل دي کنه
 ستا گناه نه ده ولـسواله ملامت نه یې ته
 دا چه په مونږ هرڅه کوي زمونږ تحمل دی کنه
 ته دیموکرات یې خـوله تانه د کتاتور جوړول
 د بل چاکار نه دي ډاکار زمونږه خپل دی کنه

آزادي

آزادی ده ژونـدانه لره اکسیر
 لوی دولت دي ورسره خیر کسیر
 په عادي نظر کتل ورته گناه ده
 ناپوهی ده د وجـدان او دضمیر
 پت عزت د ژونـدانه آزادی بویه

بې له دې وی ژوند ذلیل خوار وحقیر
 آزادي د تن او غـرو څه پکار ده
 که دي فکروى تـرلى په ځنځير
 چه آزاده فکر لری په جيلخانه کښی
 دی ازاد دي نه غلام غوندی وزير
 په تش لاس ازادی نشي څوک ساتلی
 ازاد نه دي بل ته اړ وړی فقیر
 چه وطن او ملک آزاد وی کله بنایي
 چه یی خلک د څو تنو وی اسیر
 باداري د زور اوزرو چه کړی ورکه
 ده هـمدغه آزادي وړ د تقدیر

خپلواکی

د ملی ژوند اساس خپلواکی ده
 د ملی غرور ژوند، سرلوری ده
 د څو تنو څو کسو خو، نه ده
 پکښی برخه د هر هر سړی ده
 حفاظت یی په سر او په مال
 دهر چا وظیفه ایمانی ده

په تش لاس ئي ساتنه ده گرانه
 لوی دښمن ئي خواری بیوسی ده
 په ملی قدرت لاس ته راغلي
 په ملي اتحاد د متکي ده
 چه هرڅومره ملت متحد وي
 خپلواکي ئي هغومره قوي ده
 په ملي تربيه قوت مومي
 په ملي روحیه کښی خوندي ده
 ټينگ اساس ئي ملي اقتصاد دی
خپلواکي نورو نه بی نیازی ده
 په ملی ثقافت قوم ژوندي دی
 کلتوري سرامايه ئي هستی ده
 راشئ! ورکه خواری کړو وطن نه
 ترقي لورته هڅه حتمي ده
 ورکه کړئ بـاداري و خوتنو
 خپلواکي د فرد فرد آزادي ده
 په آزاد او خپلواکه وطن کښي

روا کله پــــه بل باداری ده

زما وصیت

غواړمه چه مرگ مي وي په شان د يو فقير
نه دي پکښی ویـــروي نه د خلکو ډیر بهیر
نه دي راډیـــوکښی وی زما مرگ اعلان
نه دي وي زما په قـــبر خان وبيگ اومیر
خاوروته دي وســــپاری هغه دهقانان
هغه چه کــــری تخم اووړي خیر کثیر
نورڅه نه وړم عجز اونياز به وړمه خدای ته
رحم او کــــرم ته به یی وړم عذر و تقصیر
لاس کښی که څه نه و، چه نهروړی ماړه کړمه
زړه کښی خوڅه و، چه یی په دوی کړمه زهیر
ښه به وی که لــــرمی دا تیاره قبررڼا کاندی
که می رڼا کــــری وی د چا ذهن اوضمیر
مکړی دریأ دپـــــــاره ماپسی خیرات
ځان پسی نه غــــواړم خیراتونه چشمگیر
ورکړی غــــریبانوته که وی زماڅه مال
پټ غوندی له خلکو چه پکښی نه وی تشهیر
خدای ته ډیر نږدی وي له هرچا څخه الفتـــه

هغه چه دنيا كښی وی غریب خوار و حقیر

په ۱۳۹۲/۱/۱۲ نیټه پای ته ورسید تایپینگ یی

ما په دوه پنځوس کلنۍ کښی کمپوتر زده کړه شروع کړه ،او کمپوتر می د خپل ضرورت په اندازه زده کړه ،او تایپینگ می چه کله زده کاوه ځان سره می وویل راءه د الفت صیب دا کتاب چه زما ډیر خوښ دی د کمپوتر صفحی ته راوله ،همداسی می وکړه ،تایپینگ می زده شو .کتاب کمپیوتری شو.

د یو بیطرفه افغان په صفت هراfgان ته چه په هر نظر او فکرو ی باید یوځل دا کتاب مطالعه کړی، بیا یی نظر خپل دی

په ډیر درنښت دوکتور میر ابرار (کمال) ملک زی د مرزا محمد ابراهیم خان ملک زی

خوی د لغمان د ولایت د قرغیو دولسوالی

د برکمالپور د حاجی صاحبیانود کلی څخه

مننه چي مو ولوست
مښه چي مښه

پاي
تره

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library